

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

**Příspěvky zaměstnavatele na penzijní
připojištění**

David Friček

Bakalářská práce

2016

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **David Friček**
Osobní číslo: **E13327**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a provoz podniku**
Název tématu: **Příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění**
Zadávající katedra: **Ústav matematiky a kvantitativních metod**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je zmapovat historii a současnou právní úpravu příspěvků na penzijní připojištění hrazených zaměstnavatelem. Popsány budou výhody/nevýhody těchto příspěvků z pohledu zaměstnavatele, zaměstnance i státu. Bude proveden průzkum a srovnání nabídek finančních společností (penzijních fondů), které tyto penzijní finanční produkty nabízejí a spravují (z hlediska výnosů, poplatků atd.).

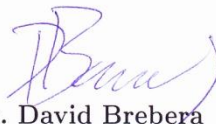
Osnova:

- Penzijní připojištění v České republice.
- Financování penzijního připojištění.
- Výhody penzijního připojištění.
- Výplaty dávek z penzijního připojištění.
- Penzijní fondy.
- Praktická část - zhodnocení finančních prostředků účastníků.

Rozsah grafických prací: –
Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

CIPRA, Tomáš. Pojistná matematika: teorie a praxe. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, c2006, 411 s. ISBN 80-869-2911-6.
DUCHÁČKOVÁ, Eva. Principy pojištění a pojišťovnictví. 3. vyd. - přeprac. Praha: Ekopress, c2009, 224 s. ISBN 978-80-86929-51-4.
LUKÁŠ, Robert. Doplnkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce. Úvaly: Systemia. 2013, 137 s. ISBN 978-80-260-3892-4.
SYROVÝ, Petr. Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě. Praha: Grada. 2015, 152 s. ISBN 978-80-247-4479-7.
ŠULC, J. Penzijní připojištění. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha : Grada, 2004, 196 s. ISBN 80-247-0772-1.

Vedoucí bakalářské práce:

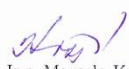

Mgr. David Brebera
Ústav matematiky a kvantitativních metod

Datum zadání bakalářské práce: 29. září 2015

Termín odevzdání bakalářské práce: 29. dubna 2016

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 29. září 2015

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 30. 6. 2016

David Friček

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych rád poděkoval svému vedoucímu bakalářské práce Mgr. Davidu Breberovi i Ing. Kateřině Seinerové za jejich odbornou pomoc, připomínky a cenné rady, kterými mi pomohli při zpracování bakalářské práce. Dále bych chtěl poděkovat své rodině a blízkým za jejich pomoc a podporu po dobu celého mého studia.

ANOTACE

Předmětem bakalářské práce Příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění je zhodnocení role III. pilíře v systému důchodového zabezpečení v České republice. Obsahem teoretické části je popis vývoje důchodového systému v České republice s důrazem na penzijní připojištění a příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění. Teoretická část se zabývá také důchodovou reformou, v důsledku které došlo ke změně postavení penzijního připojištění v systému důchodového zabezpečení v České republice a zhodnocení role penzijního připojištění v systému důchodového zabezpečení. Obsahem praktické části je porovnání výnosů a nákladů penzijních fondů a penzijních společností.

KLÍČOVÁ SLOVA

Důchodové zabezpečení, penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření, důchodová reforma, důchodové spoření

TITLE

Employer contributions to pension funds

ANNOTATION

The object of work Employer contributions to pension funds is to evaluate the role of III. pillar in the pension system in the Czech Republic. The theoretical part contains a description of the pension system in the Czech Republic with an emphasis on pension and employer contributions to pension funds. The theoretical part also deals with the pension reform, due to which there has been a change in the position of pension funds in the pension system in the Czech Republic and evaluation of the role of supplementary pension schemes in the pension scheme. The practical part is to compare the revenues and expenses of pension funds and pension companies.

KEY WORDS

Pension security, pension insurance, supplementary pension savings, pension reform, retirement, savings

Obsah

ÚVOD	12
1 Důchodový systém v České republice	13
1.1 Pilíře českého důchodového systému	13
1.2 Důchodová reforma v České republice	16
1.3 Důvody zrušení druhého pilíře.....	19
2 Penzijní připojištění v České republice.....	20
2.1 Vznik penzijního připojištění.....	20
2.2 Podstata penzijního připojištění	20
2.3 Výhody a nevýhody penzijního připojištění	21
2.4 Ukončení penzijního připojištění a výhody transformovaných fondů.....	23
3 Doplnkové penzijní spoření	26
3.1 Výhody a nevýhody doplnkového penzijního spoření.....	28
3.2 Dávky doplnkového penzijního spoření	28
3.3 Změny v doplnkovém penzijním spoření od roku 2016 / 2017	31
4 Příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění a doplnkové penzijní spoření	33
4.1 Daňové zvýhodnění příspěvků zaměstnavatelů na penzijní produkty	36
4.2 Daňové zvýhodnění podnikatelů.....	37
4.3 Daňové zvýhodnění u zaměstnanců	37
5 Výplaty dávek z penzijního připojištění	39
5.1 Danění dávek, penzí, jednorázových vyrovnání a odbytného	40
6 Praktická část	42
6.1 Penzijní společnosti a penzijní fondy v České republice	42
6.2 Výnosy transformovaných fondů.....	45
6.3 Náklady penzijních společností	46
6.3.1 Úplaty a bonusy penzijních společností.....	47
6.4 Účastnické fondy penzijních společností.....	52
6.4.1 Konzervativní účastnický fond	52
6.4.2 Vyvážený účastnický fond	54
6.4.3 Dynamický účastnický fond.....	55
6.4.4 Shrnutí nabídek penzijních společností.....	57
6.5 Bazický index.....	59

6.6 Zpracování dotazníkového šetření	61
6.6.1 Grafické výstupy k výsledkům se slovním komentářem	62
6.6.2 Testy nezávislosti	70
Závěr	73
Seznam literatury	76
Přílohy	80

SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Obrázek 1: Schéma dávek ve III. Pilíři.....	29
Obrázek 2: Rozdělení respondentů podle toho, zda dostávají příspěvek od zaměstnavatele	63
Obrázek 3: Rozdělení respondentů podle toho, ve kterém sektoru jsou zaměstnání.....	63
Obrázek 4: Rozdělení respondentů dle секcí v soukromém sektoru.....	64
Obrázek 5: Rozdělení respondentů dle секcí ve veřejném sektoru.....	65
Obrázek 6: Výše příspěvků zaměstnavatele v soukromém sektoru.....	66
Obrázek 7: Výše příspěvků zaměstnavatele ve veřejném sektoru.....	66
Obrázek 8: Výše příspěvků respondentů v soukromém sektoru.....	67
Obrázek 9: Výše příspěvků respondentů ve veřejném sektoru.....	67
Obrázek 10: Společnosti - soukromý sektor.....	68
Obrázek 11: Společnosti - veřejný sektor	68
Obrázek 12: Rozdělení respondentů podle pohlaví.....	69
Obrázek 13: Rozdělení respondentů podle věku.....	69
Obrázek 14: Kontingenční tabulka a výsledky testu nezávislosti	71
Obrázek 15: Kontingenční tabulka a výsledky testu nezávislosti.....	72
Tabulka 1: Výše státních příspěvků na penzijní připojištění	22
Tabulka 2: Daňové zvýhodnění pro účastníky III. pilíře	25
Tabulka 3: Penzijní společnosti působící v ČR	43
Tabulka 4: Zhodnocení prostředků účastníků penzijního připojištění v transformovaných fondech penzijních společností (v % p. a.)	45
Tabulka 2: Účastnické fondy Allianz penzijní společnosti	48
Tabulka 3: Účastnické fondy AXA penzijní společnosti	48
Tabulka 4: Účastnické fondy Conseq penzijní společnosti	49
Tabulka 5: Účastnické fondy České spořitelny - penzijní společnosti	49
Tabulka 6: Účastnické fondy ČSOB Penzijní společnosti	50
Tabulka 7: Účastnické fondy NN Penzijní společnosti	50

Tabulka 8: Účastnické fondy KB Penzijní společnosti	50
Tabulka 9: Účastnické fondy Penzijní společnosti České pojišťovny.....	51
Tabulka 13: Shrnutí nabídek a zhodnocení penzijních společností.....	59
Tabulka 14: Dosažené roční procentuální zhodnocení prostředků.....	60
Tabulka 15: Bazické indexy 2014/2013 pro transformované, konzervativní, vyvážené a dynamické fondy jednotlivých penzijních společností	61
Tabulka 16: Bazické indexy 2015/2013 pro transformované, konzervativní, vyvážené a dynamické fondy jednotlivých penzijních společností	61

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Průměrné zhodnocení prostředků účastníků penzijního připojištění v transformovaných fondech penzijních společností (v % p.a.).....	46
Graf 2: Vývoj procentuálního zhodnocení konzervativních fondů v letech 2013 – 2015...	53
Graf 3: Průměrné zhodnocení konzervativních fondů v letech 2013 – 2015.....	53
Graf 4: Vývoj procentuálního zhodnocení vyvážených fondů v letech 2013 – 2015	54
Graf 5: Průměrné zhodnocení vyvážených fondů v letech 2013 – 2015.....	55
Graf 6: Vývoj procentuálního zhodnocení dynamických fondů v letech 2013 – 2015.....	56
Graf 7: Průměrné zhodnocení dynamických fondů v letech 2013 – 2015.....	57

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

a.s. – Akciová společnost

ČSOB – Československá obchodní banka

ČSSD – Česká strana sociálně demokratická

ČR - Česká republika

KB – Komerční banka

OSVČ – Osoba samostatně výdělečně činná

p. a. – Per annum

PAYG – Pay- As – You – Go

PS – Penzijní společnost

Sb.– Sbírka zákonů

ÚVOD

Zatímco v současné době je většina starobních důchodů tvořena příjmy od státu z prvního pilíře, podle předpokladu Ministerstva práce a sociálních věcí ČR se za třicet let mohou státní důchody pohybovat mezi 6 500 Kč a 7 500 Kč za měsíc, což jako jediný zdroj příjmu nemusí stačit na plnohodnotný život.

Vzhledem ke skutečnosti, že lidé nad 65 let představují v současnosti nejrychleji rostoucí složku populace ve vyspělých zemích, penzijní fondy zaznamenávají celosvětově velice rychlý rozvoj. Státy využívající důchodový systém založený na průběžném financování řeší problém, který spočívá v klesajícím počtu plátců do systému na důchodové zabezpečení a v rostoucím počtu penzistů a budoucích penzistů. Přitom penzijní systém by měl představovat jeden z nejstabilnějších pilířů občanské společnosti. Vláda ČR se tuto situaci snažila řešit prostřednictvím tzv. důchodové reformy, v rámci které vznikl II. pilíř systému důchodového zabezpečení, a to na základě zákona č. 426/2011 Sb. o důchodovém spoření a současně došlo k transformaci penzijního připojištění do doplňkového penzijního spoření, na základě zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření. Druhý pilíř však nebyl přijat ze strany veřejnosti dobře, proto byl v roce 2015 ukončen.

Cílem bakalářské práce je zmapovat historii a současnou právní úpravu **příspěvků na penzijní připojištění hrazených zaměstnavatelem**. Obsahem první kapitoly je popis důchodového systému v ČR. Druhá kapitola se věnuje popisu, výhodám a nevýhodám penzijního připojištění se státním příspěvkem. Obsahem třetí kapitoly je popis výhod a nevýhod doplňkového penzijního spoření. Ve čtvrté kapitole jsou popsány výhody a nevýhody těchto příspěvků z pohledu zaměstnavatele, zaměstnance i státu. Obsahem páté kapitoly je problematika výplaty dávek z penzijního připojištění. V praktické části je proveden průzkum a srovnání nabídek penzijních společností a penzijních fondů, které tyto penzijní finanční produkty nabízejí a spravují. V bakalářské práci je využita rešerše odborné literatury vztahující se k tématu penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření.

1 Důchodový systém v České republice

Důchodové systémy mohou být financovány buď ze státního rozpočtu, nebo ze zdrojů, které byly vytvořeny z příjmu účelových plateb, tj. pojistného stanovených subjektů. Je-li důchodový systém financovaný ze státního rozpočtu, kdy dávky na výplatu jsou vytvářeny přerozdělováním prostředků státního rozpočtu, jedná se o tzv. **důchodové zabezpečení**. Je-li důchodový systém financovaný ze zvláštního fondu, vytvořeného z přímých, účelově určených plateb pojistného od tzv. pojištěnců, je tento systém nazýván jako **důchodové pojištění**. U důchodového pojištění je rozlišováno mezi průběžným a kapitálovým financováním.¹

1.1 Pilíře českého důchodového systému

Český důchodový systém byl po dlouhou dobu dvoupilířový, kdy základ spočívá v průběžném financování a druhý pilíř existuje v podobě penzijního připojištění se státním příspěvkem, který vzniká v roce 1994. Většina penzijních fondů získala povolení ke svému vzniku v průběhu let 1994 a 1995. Vláda Petra Nečase se rozhodla zavést pilíř soukromého spoření do fondů, který označila jako druhý pilíř, penzijní připojištění se státním příspěvkem transformovala na třetí pilíř. Druhý pilíř důchodového systému však fungoval pouze v letech 2013 až 2015. Důchodová reforma skončila neúspěchem, který byl způsobem malým zájmem občanů o účast ve druhém pilíři.²

Metoda průběžného financování Pay-As-You-Go (dále jen **PAYG**), jež je v ČR využívána, představuje v Evropě poměrně rozšířenou metodu. Pro tuto metodu je charakteristické, že je aplikována zejména v rámci financování základního důchodového systému v případech, kdy je tento systém povinný pro všechny pojištěnce za stejných podmínek. Díky povinné účasti na důchodovém systému s jednotnými podmínkami dochází ke snižování operativních nákladů souvisejících s provozem tohoto systému.³

¹ CIPRA, Tomáš. Penze. *Kvantitativní přístup*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 409 s. ISBN 978-80-86929-87-3, s. 344

² LOUŽEK, M. *Důchodová reforma*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2612-3, s. 55.

³ CIPRA, Tomáš. *Finanční a pojistné vzorce*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2006, 376 s. ISBN 80-247-1633-X, s. 194

Metoda PAYG spočívá v mezigenerační solidaritě a redistribuci prostředků. Dávky v daném období jsou vypláceny přímo z příspěvků ekonomicky aktivních lidí (pojištěnců) vybraných v tomto období. Plátcí odvodů jsou motivováni příslibem, že na jejich důchody bude přispívat další generace, tzn., že finanční prostředky odvedené jim budou vyplaceny zpět v podobě penzí. Fungování systému je tedy přímo odvislé od poměru mezi počtem plátců do systémů a počtem osob pobírajících důchody. Z důvodu silné mezigenerační solidarity je tento způsob financování velmi citlivý na demografické změny a na vývoj produktivních schopností ekonomicky aktivní populace. V situaci, kdy index závislosti (definovaný jako podíl důchodců na celkové populaci) stoupá, začínají se objevovat problémy s financováním penzí. Při tomto způsobu financování není možné počítat se zhodnocováním prostředků prostřednictvím kapitálových výnosů, neboť odvedené finanční prostředky jsou okamžitě vyplaceny příjemcům penzí.⁴

Odlišná je však situace u systému PAYG s tzv. nárazníkovým fondem. Jedná se o standardní PAYG systém dosahující finančních přebytků, které jsou investovány na kapitálovém trhu, čímž do systému přinášejí dodatečný úrokový výnos použitý na spolufinancování penzijních dávek.

Průběžný systém financování s sebou přináší výhody i nevýhody. Mezi výhody se řadí, že může fungovat okamžitě, kdy bezprostředně po zahájení činnosti je možno vyplácet dávky, neboť není nutný časový odklad na vytvoření dostatečných zdrojů na výplatu důchodových dávek. Mezi další výhodou se řadí schopnost samoregulace, kdy v případě stanovení příspěvků do systému procentuální sazbou z příjmu dochází s růstem příjmu také k růstu odvodů do systému (tím potažmo i výše důchodů).⁵

Loužek zmiňuje, že Bezděkova komise považuje za slabé stránky průběžného systému financování nedostatečné pokrytí slibu budoucích důchodů zdroji, což má za následek nejistotu a rizika pro občany České republiky i pro stát; povědomí o nedostatečném dlouhodobém krytí závazků systému je nízké; v důsledku deficitního financování PAYG dochází k prohlubování mezigenerační nespravedlnosti; příjmová solidarita (redistribuce) dosahuje v PAYG velmi vysokých hodnot.⁶ Silné stránky PAYG podle Bezděkovy komise spočívají v omezení rizika chudoby u důchodců, v tradici a důvěře veřejnosti v tento

⁴ CIPRA, Tomáš. *Pojistná matematika: teorie a praxe*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, c2006, 411 s. ISBN 80-869-2911-6, s. 294

⁵ LOUŽEK, M. *Důchodová reforma*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2612-3, s. 58

⁶ LOUŽEK, M. *Důchodová reforma*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2612-3, s. 57

důchodový systém, v možnosti parametrických úprav, které jsou schopny zajistit dlouhodobou udržitelnost.⁷

K výrazným změnám v oblasti důchodového zabezpečení došlo počátkem roku 2013. V letech 2013 až 2015 byl v ČR zaveden třípilířový důchodový systém, kdy vznikl II. pilíř označený důchodové spoření a III. pilířem se stalo doplňkové penzijní připojištění.

Důchodové spoření existovalo v letech 2013 až 2015. Důchodové spoření mohla uzavřít každá osoba, která dosáhla věku 18, let, uzavřela s penzijní společností smlouvu o důchodovém spoření, a to nejpozději do konce kalendářního roku, ve kterém dosáhla 35 let, nebo do 6 měsíců od 1. ledna 2013 nebo dne, od kterého byla poprvé od 1. ledna 2013 poplatníkem pojistného na důchodové pojištění. Účastníkem důchodového spoření se nemohla stát fyzická osoba, které byl přiznán starobní důchod podle zákona o důchodovém pojištění. Pro případy úmrtí účastníka důchodového spoření ve spořicí době účast účastníka zaniká a naspořené prostředky se stávají předmětem dědictví. Princip fungování důchodového spoření spočívá v obhospodařování „důchodových fondů“, které nejsou právními subjekty tedy penzijními společnostmi. Jedná se o dobrovolný systém, který funguje společně s tzv. prvním pilířem, který je bezfondový penzijní systém.⁸

Další pilíř důchodového systému je tvořen **penzijním spořením**, které představuje odkládání části aktuálního příjmu jeho účastníky do penzijních fondů; účastníkům zpravidla přispívá částečně také stát a zaměstnavatelé. Penzijní fondy (resp. penzijní společnosti) následně peněžní prostředky investují s cílem jejich zhodnocení. Po splnění předem stanovených podmínek vyplácejí účastníkům spoření dávky (penze), jejichž účelem je udržení důstojné životní úrovně v důchodovém věku. Tento pilíř byl v ČR do konce roku 2015 reprezentován penzijním připojištěním se státním příspěvkem. Penzijní připojištění na trhu v ČR fungovalo bez výrazných změn od roku 1994.⁹

Po ukončení druhého pilíře se vláda snaží zatraktivnit spoření ve třetím pilíři penzijního systému, kdy od ledna 2016 mohou účastníci využívat následujících výhod: možnost vybrat si naspořené prostředky v 60 letech, možnost uzavřít penzijní spoření i pro malé děti, možnost poplatníka odečíst si vyšší částku ze základu daně, vyšší motivace

⁷ Závěrečná zpráva PES, 2011, s. 6 in LOUŽEK, M. *Důchodová reforma*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2612-3, s. 57

⁸ BRYCHTA, I., HAJŠMANOVÁ, M., KAMENÍK, P. *Tabulky a informace pro daně a podnikání*. Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-772-0.

⁹ REJNUŠ, O. *Finanční trhy*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 122.

zaměstnavatelů k přispívání zaměstnancům na penzijní spoření, zvýšení poplatků za správu a z ročních výnosů, rozšíření investičních možností.¹⁰

1.2 Důchodová reforma v České republice

Důvody, které byly uváděny, pro důchodovou reformu spočívaly ve výrazném poklesu porodnosti v posledních dekáдах, snižování úmrtnosti ve vyšším věku a prodlužování střední délky života. Tento trend představuje jeden z faktorů pro nepříznivou změnu populační struktury obyvatelstva ve prospěch obyvatel vyššího věku, což vede ke změně poměru plátců a důchodců v systému důchodového zabezpečení, dochází ke zvýšení zátěže na průběžný důchodový systém. Bylo očekáváno stále komplikovanější financování důchodového systému s důsledky v podobě snižování relativní výše důchodů či neúměrného zvyšování odvodů na důchodové zabezpečení, což s sebou neslo negativní dopad na cenu práce, zaměstnanost a ekonomický růst. Důchodová reforma v ČR byla realizována ve třech etapách.¹¹

První etapa důchodové reformy znamená zejména parametrické změny základního důchodového pojištění, jejichž cílem je zejména přispět k lepší finanční udržitelnosti tohoto důchodového pojištění. V rámci první etapy důchodové reformy byl schválen návrh novely zákona o důchodovém pojištění. Mezi nejvýznamnější změny v oblasti důchodového zabezpečení se řadí:¹²

- postupné zvyšování důchodového věku až na 65 let u mužů a u žen, které nevychovaly žádné dítě či vychovaly jedno dítě, na 62 až 64 let u žen, pokud vychovaly alespoň dvě děti,
- postupné prodlužování potřebné doby pojištění až na 35 let pro vznik nároku na starobní důchod.

V rámci II. etapy důchodové reformy byly stanoveny následující úkoly vyplývající z Programového prohlášení vlády:¹³

- vytvoření rezervního důchodového fondu,

¹⁰ LUKÁŠ, Robert. *Doplňkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce*. Úvaly: Systemia. 2013, 137 s. ISBN 978-80-260-3892-4, s. 83

¹¹ *Důvodová zpráva k zavedení 2. pilíře* [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: http://ipodpora.odborny.info/soubory/dms/wysiwyg_uploads/169954643f27ff68/uploads/110608duvodo4a.pdf

¹² MPSV. *Vláda schválila návrh I. etapy důchodové reformy* [online]. 11. února 2008. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/5107>

¹³ Vláda ČR © 2009-2016. *Aktuální stav II. etapy důchodové reformy* [online]. 1. července 2008 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/aktualni-stav-ii-etapy-duchodove-reformy-37372/>

- změny systému penzijního připojištění se státním příspěvkem, založené na:
 - oddělení majetku penzijních fondů a účastníků, nový systém má zajistit alokování prostředků účastníků v tzv. účastnických fondech s různou investiční strategií, které budou obhospodařovány penzijními společnostmi
 - umožnění penzijním fondům resp. penzijním společností poskytovat různé zaměřené penzijní plány;
 - podpoře motivace účastníků penzijního připojištění k vyšším příspěvkům a podpora vyšší participace zaměstnavatelů,
 - podpoře čerpání doživotních penzí z penzijního připojištění,
 - zabezpečování výplaty jednorázového vyrovnání a penzí na dobu určitou penzijními společnostmi; zabezpečování doživotních výplat penzí zajistí životní pojišťovny.

Cílem třetí etapy důchodové reformy bylo řešení diverzifikace zdrojů, ze kterých může být ve stáří občany čerpáno a na dobrovolnosti založené možnosti přesměrování malé části z povinných plateb pojistného na základní důchodové pojištění do soukromého systému, tzn. zavedení možnosti opt – out.

V souvislosti s důchodovou reformou byly v roce 2011 přijaty nové zákony, které zásadním způsobem ovlivnily důchodový systém v ČR, včetně stávajícího penzijního připojištění se státním příspěvkem.

Nové smlouvy v systému penzijního připojištění se státním příspěvkem již nemohly být uzavírány od 1. prosince 2012. Dosavadním klientům penzijního připojištění zůstaly zachovány všechny výhody s výjimkou možnosti převodů k jinému penzijnímu fondu. Správu prostředků klientů penzijního připojištění se státním příspěvkem zabezpečují penzijní společnosti, na které se penzijní fondy v průběhu roku 2012 transformovaly. Od roku 2013 penzijní fondy svým klientům mají možnost nabídnout využití různých investičních možností v rámci nového produktu – doplňkového penzijního spoření, založeného na principech účastnických fondů a na oddělení majetku penzijní společnosti od majetku účastníků.¹⁴ V souvislosti s důchodovou reformou řada penzijních společností rozšířila svou nabídku

¹⁴ LUKÁŠ, Robert. *Doplňkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce*. Úvaly: Systemia. 2013, 137 s. ISBN 978-80-260-3892-4, s. 83

o další produkt – **důchodové spoření**, provázané s důchodovým systémem. V důsledku neúspěchu důchodové reformy byl produkt důchodového spoření ukončen v lednu 2016.¹⁵

Zákon o penzijním připojištění (III. pilíř) byl v roce 2011 ovlivněn následujícími zákony:¹⁶

- zákonem č. 188/2011 Sb. kterým se mění zákon č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony,
- zákonem č. 210/2011 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim,
- zákonem č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, které upravuje tzv. III. důchodový pilíř,
- zákonem č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření, které upravuje tzv. II. fondový důchodový pilíř,
- zákonem č. 428/2011 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o důchodovém spoření a zákona o doplňkovém penzijním spoření.

Na základě zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření došlo k transformaci penzijních fondů na penzijní společnosti, stávající účastníci penzijních fondů se stali účastníky transformovaného fondu penzijní společnosti. Nároky účastníků zůstaly, s výjimkou nároku na převod prostředků k jinému fondu, zachovány. Došlo ke vzniku nového produktu, doplňkového penzijního spoření. Došlo ke změnám ve výši přiznané státní podpory.¹⁷

Na základě zákona č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření (II. pilíř) bylo účastníkům umožněno vyvázat tři procentní body z pojistného na důchodové pojištění z I. pilíře. K vyvázaným prostředkům ve výši procentních bodů musel účastník přidat částku ve výši dvou procentních bodů z vlastních prostředků, které za něj odvedl zaměstnavatel (případně si odvedla OSVČ). Pro správu peněžních prostředků umístěných v důchodových fondech byly ustanoveny penzijní společnosti, fungující obdobně jako investiční společnosti. Povinností penzijních společností bylo vytvořit a obhospodařovat povinně čtyři důchodové fondy s různou investiční strategií, jejichž parametry jsou limitovány zákonem.¹⁸

¹⁵ LUKÁŠ, Robert. *Doplňkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce*. Úvaly: Systemia. 2013, 137 s. ISBN 978-80-260-3892-4, s. 41

¹⁶ RUSNOK, J. *Úvodní slovo prezidenta APF ČR* [online]. 2012 [cit. 2016-02-28]. Dostupné z: http://www.apfcr.cz/publikace/2011/cz_verze.html

¹⁷ Zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření

¹⁸ Zákon č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření

1.3 Důvody zrušení druhého pilíře

Vláda Petra Nečase se v programovém prohlášení z roku 2010 zavázala k provedení reformy důchodového systému tak, aby byl dlouhodobě udržitelný a aby byl flexibilní vzhledem k měnící se demografické struktuře obyvatel ČR.¹⁹

Reforma si kladla za cíl zajistit přiměřené příjmy ve stáří, při invaliditě i při ztrátě živitele, z tohoto důvodu měla být zvýšena diverzifikace příjmů zřízením tzv. druhého pilíře penzijního systému. Konstrukce důchodového systému však byla natolik netransparentní, že byla pro své adresáty příliš nesrozumitelná. Dalším impulsem, který přispěl k neúspěchu druhého pilíře penzijního systému, bylo prohlášení ČSSD, že v případě vítězství ve volbách v roce 2013 druhý penzijní pilíř zruší.

Důchodové spoření bylo ukončeno zákonem č. 376/2015 Sb. o ukončení důchodového spoření ze dne 10. 12. 2015, který nabyl účinnosti od 1. 1. 2016. Podle § 3 zákona č. 376/2015 budou prostředky účastníků vyplaceny:

- převedením na jím uvedený bankovní účet či prostřednictvím poštovní poukázky, nebo
- převedeny na jeho doplňkové penzijní spoření nebo penzijní připojištění se státním příspěvkem.

Povinností účastníka penzijní společnosti je do 30. září 2016 penzijní společnost informovat o zvoleném způsobu vyplacení prostředků, dále poskytnout základní informace o své osobě, tedy o svém jménu, rodném čísle či datu narození.²⁰

¹⁹ *Hlavní principy pokračování důchodové reformy* [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/10660/principy_v2.pdf

²⁰ Zákon č. 376/2015 Sb. o ukončení důchodového spoření

2 Penzijní připojištění v České republice

Penzijní připojištění v ČR upravuje Zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením. Tento zákon je platný od 21. 3. 1994 a od téhož data je také účinný.

„Penzijní připojištění je zákonem definováno jako shromažďování peněžních prostředků od účastníků penzijního připojištění a peněžních prostředků státu poskytnutých ve prospěch účastníků, nakládání s těmito prostředky a vyplacení dávek penzijního připojištění.“²¹

2.1 Vznik penzijního připojištění

Penzijní připojištění vzniklo v roce 1994 na základě zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem. Cílem byla podpora a motivace jednotlivců k odkládání části svého příjmu na důchod. Motivace účastníků měla spočívat v příspěvcích státu a později také v možnostech odpočtu části příspěvků účastníků od základu daně či možnosti, aby zaměstnancům na penzijní připojištění přispívali zaměstnavatelé. V průběhu let se penzijní připojištění stalo oblíbeným tak, že ke konci roku 2012 bylo účastníky penzijního připojištění více než 5 150 tis. obyvatel.²²

V souvislosti s penzijním připojištěním vznikla v průběhu let 1994 a 1995 převážná většina penzijních fondů. Penzijní fond představuje právnickou osobu se sídlem na území ČR, která provozuje penzijní připojištění podle zákona č. 42/1994 Sb.

2.2 Podstata penzijního připojištění

Účast na penzijním připojištění je dobrovolná. Účastníkem penzijního připojištění může být:²³

„fyzická osoba starší 18 let, která má trvalý pobyt na území České republiky a která s penzijním fondem uzavře písemnou smlouvu o penzijním připojištění,

²¹ Dvořák, T., Eliáš, K., Havel, B. *Zákon o penzijním připojištění – komentář*. Praha: Linde, 2001, 321 s. ISBN 80-7201-294-0, s. 13

²² CIPRA, Tomáš. *Penze. Kvantitativní přístup*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 409 s. ISBN 978-80-86929-87-3, s. 346

²³ Zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem

fyzická osoba starší 18 let, která má bydliště na území jiného členského státu Evropské unie, je-li účastníkem důchodového pojištění, poživatelé důchodu z českého důchodového pojištění či účastníkem veřejného zdravotního pojištění v ČR, která uzavře s penzijním fondem písemnou smlouvu.“

2.3 Výhody a nevýhody penzijního připojištění

Mezi výhody penzijního připojištění pro účastníky / zaměstnance se řadí:²⁴

- možnost státního příspěvku,
- nárok na podíl z hospodaření penzijního fondu,
- do 31. 12. 2012: možnost snížit daňový základ o částku, která převyšuje roční vklad šest tisíc korun, maximálně o 12 tisíc korun ročně, od 1. 1. 2013 možnost odečíst roční úhrn vlastních příspěvků nad 12 000 Kč za rok, díky čemuž je možno ušetřit na daních až 1800 Kč ročně,
- možnost, aby na konto penzijního připojištění přispíval účastníkovi jeho zaměstnavatel, kdy z příspěvku zaměstnavatele neplatí zaměstnanec příspěvky na zdravotní a sociální pojištění,
- možnost tzv. výsluhové penze, tzn. výběru nejvýše poloviny naspořené částky nejdříve po patnácti letech spoření,
- garance nezáporného výnosu každý rok.

Minimální vklad, na který se vztahuje, státní příspěvek činí 300 Kč měsíčně. Nejvyšší státní příspěvek je u vkladu účastníka 1 000 Kč měsíčně, pro vyšší měsíční vklady již příspěvek účastníka neroste.

Výše státního příspěvku za kalendářní měsíc je odvislá od výše měsíčního příspěvku účastníka. Od ledna 2013 platí následující způsob výpočtu výše státního příspěvku:²⁵

- je-li výše měsíčního příspěvku účastníka 300 až 999 Kč, činí výše měsíčního státního příspěvku 90 Kč a 20 % z částky přesahující 300 Kč,
- je-li výše měsíčního příspěvku účastníka 1 000 Kč a více, činí výše měsíčního státního příspěvku 230 Kč.

²⁴ LUKÁŠ, Robert. *Doplňkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce*. Úvaly: Systemia. 2013, 137 s. ISBN 978-80-260-3892-4, s. 92

²⁵ *Státní příspěvek [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/penzijni-pripojisti/abeceda-penzijniho-pripojisti/statni-prispevek-penzijniho-pripojisti/>*

Tabulka níže uvádí rozdíl mezi výší státních příspěvků poskytovaných do konce roku 2012 a výší státních příspěvků poskytovaných od ledna 2013.

Tabulka 10: *Výše státních příspěvků na penzijní připojištění*

Výše měsíčního příspěvku účastníka	Penzijní připojištění	Transformovaný fond
	Výše státního příspěvku do konce roku 2012	Výše státního příspěvku od ledna 2013
100 Kč	50 Kč	0 Kč
200 Kč	90 Kč	0 Kč
300 Kč	120 Kč	90 Kč
400 Kč	140 Kč	110 Kč
500 Kč	150 Kč	130 Kč
600 Kč	150 Kč	150 Kč
700 Kč	150 Kč	170 Kč
800 Kč	150 Kč	190 Kč
900 Kč	150 Kč	210 Kč
100 Kč a více	150 Kč	230 Kč

Zdroj: ²⁶

Účastník penzijního připojištění tedy může obdržet maximální státní příspěvek při vkladu 1 000 Kč měsíčně. V případě, že účastník platí příspěvek na delší časové období, než je kalendářní měsíc, výše státního příspěvku se stanoví podle průměru za měsíc připadající na toto období. Vložené peněžní prostředky jsou penzijní společností investovány na základě pravidel stanovených zákonem a pod dohledem státu.²⁷

Mezi **nevýhody penzijního připojištění pro účastníky** se řadí:

- minimální likvidita finančních prostředků v penzijním fondu,
- nemožnost klienta během spoření s finančními prostředky nakládat,
- možnost výplaty starobní penze až po dosažení věku 60 let (s výjimkou výsluhové penze),
- minimální pojištěná doba minimálně 5 let, což představuje nevýhodu zejména pro klienty starší 55 let,

²⁶ Státní příspěvek [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/penzijni-pripojisti/abeceda-penzijniho-pripojisti/statni-prispevek-penzijniho-pripojisti/>

²⁷ Státní příspěvek [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/penzijni-pripojisti/abeceda-penzijniho-pripojisti/statni-prispevek-penzijniho-pripojisti/>

- poměrně nízké průměrné zhodnocení peněžních prostředků hospodařením penzijního fondu, a to vzhledem k extrémně dlouhé vázací době,
- nemožnost výběru z více investičních strategií,
- klient se podílí na nákladech získávání nových účastníků penzijního připojištění z důvodu neexistence poplatků.
- pouze jediná investiční strategie pro všechny účastníky, a to bez ohledu na počet zbývajících let před dobou stanovenou jako ukončení důchodu,
- neoddělený majetek akcionářů a podílníků; v případě zkrachování penzijního fondu hrozilo riziko, že účastníci přijdou o peněžní prostředky,
- státní podporu není možno žádat zpětně za dodatečně doplacené měsíce,
- státní podpora se vztahuje pouze na příspěvky účastníka, popřípadě třetí osoby a neposkytuje se na příspěvky zaměstnavatele.

Mezi **výhody penzijního pojištění pro zaměstnavatele** se řadí osvobození od daně z příjmu a to až do částky 24 tisíc korun (v závislosti na tom, zda firma zaměstnanci přispívá také na životní pojištění).²⁸

2.4 Ukončení penzijního připojištění a výhody transformovaných fondů

Penzijní připojištění se státním příspěvkem, na základě zákona č. 42/1994 Sb. do 30. 11. 2012, kdy byla ukončena možnost vstupovat do penzijního připojištění v souvislosti s důchodovou reformou, představovalo jedinou možnost spoření na stáří, na kterou byla poskytována státní podpora. Penzijní připojištění tedy ve své původní podobě fungovalo od roku 1994 do roku 30. 11. 2012.

Účastníci penzijního připojištění byli převedeni do transformovaného fondu, nadále jim zůstala zachována garance nezáporného výnosu a výsluhová penze. V současné době představuje penzijní připojištění součást III. pilíře v podobě **transformovaných fondů**.

²⁸ LUKÁŠ, Robert. *Doplňkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce*. Úvaly: Systemia. 2013, 137 s. ISBN 978-80-260-3892-4, s. 94

Transformované fondy tedy představují označení pro bývalé penzijní připojištění a vznikly transformací z penzijních fondů, jež fungovaly do konce roku 2012.²⁹

Výhody transformovaných fondů pro účastníky

Účastníkům transformovaných fondů zůstala zachována většina podmínek, za kterých byla sjednána původní smlouva o penzijním připojištění, zejména se jednalo o následující výhody:

- garance návratnosti vložených peněžních prostředků,
- nárok na státní příspěvek, kdy ale došlo ke změnám podmínek pro nárok a výše poskytovaných státních příspěvků,
- možnost příspěvků zaměstnavatele,
- možnost čerpat výsluhovou penzi po 15 letech spoření,
- pozůstalostní penze,
- možnost čerpání prostředků prostřednictvím jednorázového vyrovnání,³⁰
- daňové výhody, kdy však došlo na základě zákona č. 428/2011 Sb. k posunu hranice pro maximální daňový odpočet tzn., že od 1. 1. 2013 mají účastníci možnost odečíst si ze základu daně z příjmu součet příspěvků zaplacených ve zdaňovacím období na penzijní připojištění, snížený o 12 000 Kč (do roku 2013 si poplatníci mohli odečíst součet příspěvků zaplacených ve zdaňovacím období snížený o 6 000 Kč).³¹

Důvodem zvýšení hranice pro daňové úlevy je snaha státu motivovat účastníky transformovaných fondů k vyšším měsíčním příspěvkům. Maximální výhodu tedy účastník může získat při vlastním příspěvku 24 000 Kč za rok tj. 2 000 Kč za měsíc – tímto dochází k úspoře na daních 1 800 Kč/rok, což mapuje tabulka níže.

²⁹ SYROVÝ, Petr. *Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě*. Praha: Grada. 2015, 152 s. ISBN 978-80-247- 4479-7

³⁰ KB penzijní společnost, a.s. © 2016. *Co je transformovaný fond* [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.kbps.cz/transformovany-fond2/co-je-transformovany-fond/>

³¹ RUSNOK, J. *Úvodní slovo prezidenta APF ČR*. 2012 [cit. 2016-02-28]. Dostupné z: http://www.apfcr.cz/publikace/2011/cz_verze.html

Tabulka 2: Daňové zvýhodnění pro účastníky III. pilíře

Měsíční vklad	Daňový odpočet (rok)	Daňová úspora (rok)
Do 1000 Kč	0	0
1100 Kč	1200 Kč	180 Kč
1200 Kč	2400 Kč	360 Kč
1300 Kč	3600 Kč	540 Kč
1400 Kč	4800 Kč	720 Kč
1500 Kč	6000 Kč	900 Kč
1600 Kč	7200 Kč	1080 Kč
1700 Kč	8400 Kč	1260 Kč
1800 Kč	9600 Kč	1440 Kč
1900 Kč	10800 Kč	1620 Kč
2000 Kč	12000 Kč	1800 Kč

*Zdroj: zpracováno dle*³²

Výhody transformovaných fondů pro zaměstnavatele

Pro zaměstnavatele jsou příspěvky zaměstnancům na doplňkové penzijní spoření (i na smlouvu o penzijním připojištění) zvýhodněny až do výše 30 000 Kč za rok na jednoho zaměstnance, což představuje úsporu 34 % na odvodech na sociální a zdravotní pojištění a jedná se o daňově uznatelný náklad v plné výši.³³

³² LUKÁŠ, Robert. *Doplňkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce*. Úvaly: Systemia. 2013, 137 s. ISBN 978-80-260-3892-4, s. 92

³³ KB penzijní společnost, a.s. © 2016. *Co je transformovaný fond* [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.kbps.cz/transformovany-fond2/co-je-transformovany-fond/>

3 Doplnkové penzijní spoření

Doplňkové penzijní spoření představuje pokračovatele penzijního připojištění se státním příspěvkem v rámci tzv. III. pilíře důchodové reformy. Doplňkové penzijní spoření je upraveno zákonem č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření. Podle § 1 představuje doplňkové penzijní spoření „*shromažďování a umisťování příspěvků účastníků doplňkového penzijního spoření, příspěvků, které za účastníky platí jejich zaměstnavatelé a státních příspěvků do účastnických fondů, které jsou obhospodařované penzijními společnostmi, dále pak vyplácení dávek z doplňkového penzijního spoření s cílem zajistit účastníkovi příjem doplňkového charakteru ve stáří nebo v případě invalidity. Účastníkem doplňkového penzijního spoření může být pouze fyzická osoba starší 18 let, která s penzijní společností uzavřela písemnou smlouvu o doplňkovém penzijním spoření.*“³⁴

Příspěvek účastníka je splatný do konce kalendářního měsíce, za který je placen. Za účastníka může příspěvek nebo jeho část platit zaměstnavatel v případě, že s tím účastník souhlasí. Tuto skutečnost je účastník povinen předem písemně oznámit penzijní společnosti. Poskytování rozdílné výše příspěvku zaměstnavatele v závislosti na obtížnosti, rizikovosti či namáhavosti vykonávané práce, je-li to ujednáno v kolektivní smlouvě či stanoveno vnitřním předpisem zaměstnavatele, není v rozporu se zásadou rovného zacházení.³⁵ K příspěvku zaměstnavatele není poskytován státní příspěvek. „*Zaměstnavatel nesmí ovlivňovat zaměstnance při výběru penzijní společnosti a v souvislosti s poskytováním příspěvku zaměstnavatele nesmí přijmout úplatu, odměnu či nepeněžitou výhodu*“ (§ 10 zák. 427/2011 Sb.).³⁶

Výše státního příspěvku za kalendářní měsíc je odvislá od výše měsíčního příspěvku účastníka. Od ledna 2013 platí následující způsob výpočtu výše státního příspěvku:³⁷

- je-li výše měsíčního příspěvku účastníka 300 až 999 Kč, činí výše měsíčního státního příspěvku 90 Kč a 20 % z částky přesahující 300 Kč,
- je-li výše měsíčního příspěvku účastníka 1 000 Kč a více, činí výše měsíčního státního příspěvku 230 Kč.

³⁴ Zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření

³⁵ Zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření

³⁶ Zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření

³⁷ *Státní příspěvek* [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/penzijni-pripojisti/abeceda-penzijniho-pripojisti/statni-prispevek-penzijniho-pripojisti/>

Účastníci doplňkového penzijního spoření se sami rozhodují, jakou zvolí strategii spoření, zda konzervativnější nebo rizikovější.

Výhody účasti na doplňkovém penzijním připojištění spočívají jednak v nižších poplatcích, jednak ve státním příspěvku, dále pak v možnosti, aby na doplňkové penzijní připojištění přispíval zaměstnavatel.³⁸

Dobrovolné penzijní spoření ve třetím pilíři se odlišuje od předchozího penzijního připojištění zejména v nutnosti výběru investiční strategie a v neexistenci výsluhové penze, tzn. nemožnosti vyplatit část naspořených finančních prostředků po 15 letech. Fondy, do kterých je v rámci dobrovolného penzijního spoření investováno, neručí za případné snížení úspor klienta v důsledku případného prodělků. Výhodou je možnost vyššího zhodnocení.³⁹

Na konci roku 2013, tzn. po prvním roce fungování tzv. účastnických fondů, bylo cca 91 tisíc účastníků třetího pilíře penzijního systému. V původních penzijních fondech, označovaných jako transformované, bylo koncem roku 2013 celkem 4,87 milionů účastníků penzijního připojištění.⁴⁰

Účastnické fondy

Účastnické fondy fungují na obdobném principu jako otevřené podílové fondy, kdy rozdíl spočívá v limitovaných poplatcích účastnických fondů, neexistenci vstupních poplatků, ani poplatků předplacených. Díky existenci nízkých poplatků na obhospodařování dochází k úsporám pro klienty, ale odráží se taktéž v nižších provizích pro poradce.

³⁸ SYROVÝ, Petr. *Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě*. Praha: Grada. 2015, 152 s. ISBN 978-80-247-4479-7, s. 125

³⁹ SYROVÝ, Petr. *Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě*. Praha: Grada. 2015, 152 s. ISBN 978-80-247-4479-7, s. 126

⁴⁰ MARFA, a.s. © 1999-2016. *Raiffeisen končí se spořením na důchod. Klienty převede k pojišťovně* [online]. 4. března 2014 [cit. 2016-02-28]. Dostupné z: http://ekonomika.idnes.cz/raiffeisen-penzijni-spolecnost-konci-s-druhem-pilirem-pgd-/ekonomika.aspx?c=A140304_142242_ekonomika_spi

3.1 Výhody a nevýhody doplňkového penzijního spoření

Mezi výhody doplňkového penzijního spoření se řadí:⁴¹

- naspořené prostředky patří konkrétnímu účastníkovi spoření,
- možnost účastníka určovat si sám výši příspěvků podle své aktuální finanční situace, možnost přerušení placení či odložení placení příspěvků,
- úspory představují součást dědictví,
- přísná regulace,
- nízké poplatky,
- výše dávek je úměrná naspořeným prostředkům.

Mezi nevýhody doplňkového penzijního spoření se řadí riziko insolvence penzijní společnosti a riziko problémů na kapitálových trzích, kdy účastníkovi hrozí riziko podle hodnoty jeho podílu investovaného prostřednictvím penzijních fondů.

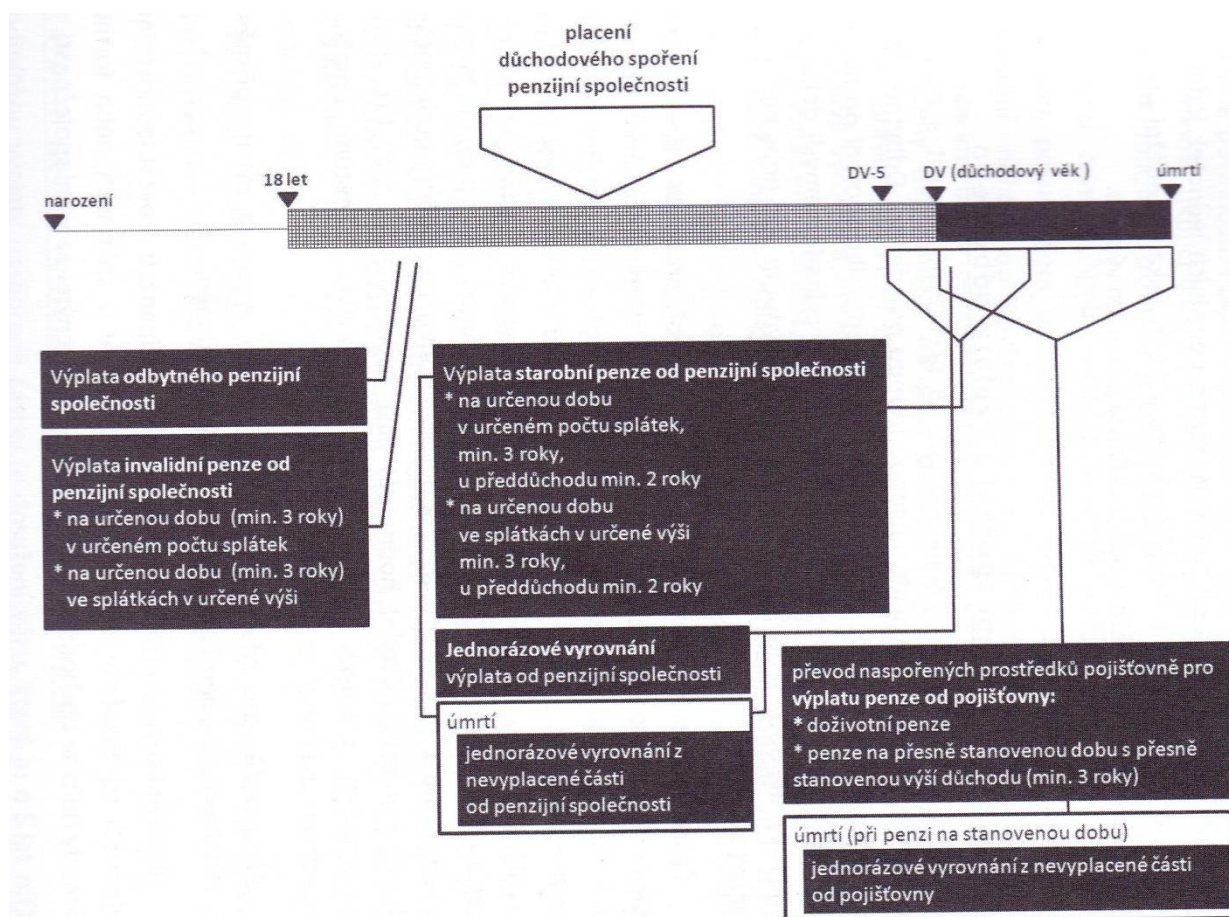
3.2 Dávky doplňkového penzijního spoření

Z doplňkového penzijního spoření jsou vypláceny následující dávky:⁴²

- starobní penze na určenou dobu,
- invalidní penze na určenou dobu,
- jednorázové vyrovnání,
- odbytné,
- úhrada jednorázového pojistného pro doživotní penzi,
- úhrada jednorázového pojistného pro penzi na přesně stanovenou dobu s přesně stanovenou výší důchodu.

⁴¹ RYTÍŘOVÁ, L. *Důchodový systém v České republice*. Olomouc: ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-821-5.

⁴² Dávky doplňkového penzijního spoření (účastnické fondy) [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/penzijni-pripojisteni/abeceda-penzijniho-pripojisteni/davky-doplňkove-penzijni-sporeni/>

Obrázek 1: Schéma dávek ve III. pilíři

Zdroj:⁴³

Starobní penze na určenou dobu představuje penzi vyplácenou měsíčně po dobu, kterou si účastník sám určí, minimálně však po dobu 3 let. Podmínkou vzniku nároku na starobní penzi je věk účastníka o pět let nižší, než činí věk potřebný pro vznik nároku na starobní důchod a současně trvání spořicí doby v délce nejméně 60 měsíců (nejvýše však 120 měsíců). Platí zde rovnost pohlaví, kdy pro ženy i muže je určován věk potřebný pro nárok na starobní důchod určuje stejným způsobem. Výplatu starobní penze na určenou dobu zajišťuje přímo penzijní společnost. Prostředky účastníků doplňkového penzijního spoření, které účastníkům ještě nebyly vyplaceny, jsou nadále investovány v účastnických fondech, čímž dochází k jejich zhodnocování.⁴⁴

⁴³ LUKÁŠ, Robert. *Doplňkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce*. Úvaly: Systemia, 2013, 137 s. ISBN 978-80-260-3892-4, s. 113

⁴⁴ CIPRA, Tomáš. *Penze. Kvantitativní přístup*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 409 s. ISBN 978-80-86929-87-3, s. 369

Podmínkou přiznání **invalidní penze** je minimálně 36 a maximálně 60 měsíců spořicí doby a současně pobírání invalidního důchodu pro invaliditu 3. stupně.⁴⁵

Dávky **Úhrada jednorázového pojistného pro doživotní penzi a Úhrada jednorázového pojistného pro penzi na přesně stanovenou dobu s přesně stanovenou výší důchodu** představují formu penze, která je obdobná starobní penzi na určenou dobu. Rozdíl spočívá ve skutečnosti, že zde zajišťuje výplatu životní pojišťovna zvolena účastníkem doplňkového penzijního připojištění, se kterou tento uzavře pojistnou smlouvu. Vzhledem k tomu, že peněžní prostředky jsou převedeny do pojišťovny, nejsou již dále investovány v účastnických fondech, ale jsou v životní pojišťovně úročeny pojistně-technickou úrokovou mírou, čímž pojišťovna garantuje výši vyplácené penze.⁴⁶

Podmínkou pro nárok na jednorázové pojistné pro doživotní penzi a pro nárok na jednorázové pojistné pro penzi na přesně stanovenou dobu s přesně stanovenou výší důchodu, je dosažení věku o pět let nižšího, než je věk potřebný pro vznik nároku na starobní důchod a současně minimálně 60 měsíců (a maximálně 120 měsíců) spořicí doby.

Z doplňkového penzijního spoření může být vyplácen tzv. **předdůchod**, jehož vyplácení musí splňovat podmínky zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, v platném znění.

Podmínkou pro vyplácení předdůchodu je dosažená spořicí doba minimálně 60 kalendářních měsíců (včetně doby účasti v penzijním připojištění), dosažení minimálně věku, který je o pět let nižší než věk potřebný pro vznik nároku na starobní důchod ze státního důchodového pojištění a současně naspoření minimálně takové peněžní částky, aby měsíční splátka penze činila minimálně 30 % z průměrné mzdy a penze byla vyplácena nepřerušovaně minimálně po dobu dvou let.⁴⁷

Předdchůchod je možno čerpat taktéž u pojišťovny, ke které lze převést peněžní prostředky účastníka doplňkového penzijního spoření jako jednorázové pojistné na výplatu doživotní penze nebo penze na přesně stanovenou dobu s přesně stanovenou výší důchodu.⁴⁸

Výhoda čerpání předdůchodu spočívá ve skutečnosti, že osoba má po dobu pobírání penze postavení státního pojištěnce v systému veřejného zdravotního pojištění. Cílem pobírání penze z předdůchodu je překlenutí případného obtížného období v předdůchodovém

⁴⁵ CIPRA, Tomáš. *Penze. Kvantitativní přístup*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 409 s. ISBN 978-80-86929-87-3, s. 369

⁴⁶ CIPRA, Tomáš. *Penze. Kvantitativní přístup*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 409 s. ISBN 978-80-86929-87-3, s. 369

⁴⁷ Zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření

⁴⁸ Zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření

věku ve smyslu ztíženého uplatnění na trhu práce, aniž by osoba odešla do předčasného důchodu, což by mělo za následek trvalé snížení starobního důchodu.⁴⁹

Ve třetím pilíři dávky obecně daňově zvýhodněny nejsou. Výjimku představuje doživotní penze, tzn. dávka na dobu neurčitou, která je osvobozena od daně z příjmu. Ostatní dávky jsou zdaňovány jako příjmy z kapitálového majetku podle § 8 ZDP. Jedná-li se o penzi na dobu určitou, jednorázové vyrovnání či odbytné, je zdaňována vyplácená dávka po snížení o vlastní příspěvky účastníka a o státní příspěvky. Jednorázové vyrovnání ani odbytné se nesnižují o příspěvky zaměstnavatele.⁵⁰

3.3 Změny v doplňkovém penzijním spoření od roku 2016 / 2017

Od ledna 2016 mají účastníci penzijního spoření možnost vybrat si naspořené peněžní prostředky již ve věku 60 let. Tímto dochází ke sjednocení podmínek účastnických fondů s podmínkami transformovaných fondů (penzijní připojištění, jež bylo možno uzavřít do 30. 11. 2012). Do ledna 2016 platilo, že účastníci měli možnost vybrat si naspořené peněžní prostředky bez sankce až ve chvíli, kdy získali nárok na výplatu státního důchodu.⁵¹

Stát se taktéž účastníky snaží motivovat k výplatě peněžních prostředků prostřednictvím minimálně desetileté penze tak, že v tomto případě bude účastník osvobozen od zdanění výnosů, které činí jinak 15 %.

Maximální odčitatelná položka ze základu daně činí 24 tisíc a na tuto odečitatelnou položku dosáhne každý, kdo bude spořit tři tisíce měsíčně, tímto účastník spoření získá státní příspěvky v maximální výši 2 760 Kč a na daních může ušetřit 3 000 Kč. Do roku 2017 si účastník spoření mohl snížit daňový základ maximálně o 12 tisíc korun, podmínkou bylo spořit měsíčně minimálně 2 000 Kč.

Hranice daňového zvýhodnění se od roku 2017 zvýšila rovněž pro zaměstnavatele v případě, že přispívají na penzijní spoření svým zaměstnancům, a to z 30 tisíc korun na 50 tisíc korun.⁵²

⁴⁹ MFČR © 2005-2013. *Informace o tzv. předdůchodech* [online]. 28. 1. 2013 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/penzijni-sluzby-a-systemy/iii-pilir-doplnekove-penzijni-sporeni-a-p>

⁵⁰ RYTÍŘOVÁ, L. *Důchodový systém*. Olomouc: ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-821-5, s. 106.

⁵¹ SOVOVÁ, E. *Penzijní spoření se od ledna 2016 změní, přináší podstatné novinky* [online]. 18. prosince 2015 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: http://finance.idnes.cz/penzijni-sporeni-a-novinky-platne-od-ledna-2016-fn5-/penze.aspx?c=A151217_123435_penze_sov

⁵² SOVOVÁ, E. *Penzijní spoření se od ledna 2016 změní, přináší podstatné novinky* [online]. 18. prosince 2015 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: http://finance.idnes.cz/penzijni-sporeni-a-novinky-platne-od-ledna-2016-fn5-/penze.aspx?c=A151217_123435_penze_sov

Nevýhodu budou mít účastníci, kteří si spoří v transformovaných fondech, kterým se zvýší poplatek za správu z 0,6 % na 0,8 %, poplatek z ročních výnosů naopak klesne z 15 % na 10 %. Účastníkům doplňkového penzijního spoření se zvýší poplatky za správu z 0,8 % na 1 % a vzrostou poplatky z ročních výnosů z 10 % na 15 %.⁵³

⁵³ SOVOVÁ, E. *Penzijní spoření se od ledna 2016 změní, přináší podstatné novinky* [online]. 18. prosince 2015 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: http://finance.idnes.cz/penzijni-sporeni-a-novinky-platne-od-ledna-2016-fn5-/penze.aspx?c=A151217_123435_penze_sov

4 Příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření

Příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění představují jednu ze zaměstnaneckých výhod poskytovaných zaměstnavateli zaměstnancům. Příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění přinášejí daňové výhody jak na straně zaměstnavatele, tak na straně zaměstnance ve srovnání s variantou, kdy by místo příspěvků byla zaměstnancům ve stejné výši navýšena mzda.

Výhoda poskytování příspěvků zaměstnavatele na penzijní připojištění oproti navýšení mzdy ve stejné výši spočívá ve skutečnosti, že z částky, o kterou by byla zaměstnanci navýšena mzda, by bylo nutno zaplatit daň z příjmu ze závislé činnosti zaměstnance, ale taktéž by z této částky muselo být odvedeno pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění.

Je na zvážení každého zaměstnavatele, jak vysokou částku bude zaměstnancům přispívat, přičemž příspěvek zaměstnavatele může být nižší, stejný nebo vyšší než vlastní příspěvek zaměstnance – minimální ani maximální částka není určena. Zpravidla je však příspěvek zaměstnavatele poskytován do té výše, aby byl pro zaměstnance daňově výhodný.

Penzijní připojištění je tudíž výhodné, neboť příspěvky do určité výše jsou **u zaměstnance osvobozeny od daně ze závislé činnosti a u zaměstnavatele jsou daňové účinné**, navíc poskytnutá **plnění zaměstnavatelem nevchází do vyměřovacího základu pro odvod pojistného na sociální a zdravotní pojištění**.⁵⁴

Podmínkou, aby se v případě příspěvků zaměstnavatele na penzijní připojištění jeho zaměstnanců jednalo o daňové zvýhodnění jak u zaměstnavatele (daňový náklad), tak u zaměstnance, je, že příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem musí být poukázán přímo na účet zaměstnance u penzijního fondu.⁵⁵

Podmínky a povinnosti v oblasti daňové uznatelnosti a nepodléhání zdanění a povinnému odvodu pojistného pro zaměstnance jsou upraveny zákony:

- zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů,
- zákon č. 189/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,

⁵⁴ ŠULC, J. *Penzijní připojištění*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha : Grada, 2004, 196 s. ISBN 80-247-0772-1, s. 112

⁵⁵ ŠULC, J. *Penzijní připojištění*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha : Grada, 2004, 196 s. ISBN 80-247-0772-1, s. 116

- zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění.

Daňové zvýhodnění u zaměstnanců je upraveno ustanovením § 6 Zákona o daních z příjmu, podle odstavce 9, p) podle kterého je u zaměstnanců od daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti osvobozena platba zaměstnavatele v celkovém úhrnu nejvýše 30 000 Kč ročně, poskytnutá jako:⁵⁶

1. *„příspěvek zaměstnavatele **na penzijní připojištění** se státním příspěvkem, který byl poukázán na účet jeho zaměstnance u penzijní společnosti, příspěvek zaměstnavatele na **doplňkové penzijní spoření**, který byl poukázán na účet jeho zaměstnance u penzijní společnosti,*
2. *příspěvek **na penzijní pojištění**, poukázaný ve prospěch jeho zaměstnance na penzijní pojištění u instituce penzijního pojištění, na základě smlouvy uzavřené mezi zaměstnancem a institucí penzijního pojištění či na základě účasti zaměstnance na penzijním pojištění jinak sjednané, za předpokladu splnění podmínek: sjednání výplaty plnění z penzijního pojištění po 60 kalendářních měsících a současně nejdříve v roce, kdy zaměstnanec dosáhne věku 60 let a současně při splnění podmínky, že právo na plnění z penzijního pojištění má zaměstnanec, a v případě smrti zaměstnance jiná osoba, kromě zaměstnavatele, který hradil příspěvek na penzijní pojištění,*
3. ***příspěvek na pojistné**, který hradí zaměstnavatel pojišťovně za zaměstnance na jeho pojištění pro případ dožití nebo pro případ smrti nebo dožití či na **důchodové pojištění**, a to i při sjednání dřívějšího plnění v případě vzniku nároku na starobní důchod či invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, či v případě, invalidity třetího stupně podle zákona o důchodovém pojištění či v případě smrti, za podmínky, že výplata pojistného plnění je v pojistné smlouvě sjednána po 60 kalendářních měsících od uzavření smlouvy a současně nejdříve v kalendářním roce, v jehož průběhu pojištěný dosáhne věku 60 let.“*

V rámci novely zákona o doplňkovém penzijním připojištění tedy došlo k navýšení příspěvků zaměstnancům na penzijní připojištění a životní pojištění o 6 tisíc korun oproti roku 2012, kdy byla maximální hranice nastavena na 24 tisíc Kč. Od 1. 1. 2013 mohou firmy v ČR zvýšit částku, kterou přispívají svým zaměstnancům na důchod na základě smlouvy o penzijním připojištění, doplňkovém penzijním pojištění či životním pojištění, a to až

⁵⁶ Zákon č. 286/1992 Sb., o daních z příjmu

do výše 30 tisíc Kč za rok. Pro zaměstnavatele by měla být hlavní motivací možnost daňové úspory.⁵⁷

Daňové zvýhodnění zaměstnavatelů spočívá v osvobození vztahujícími se na příspěvek zaměstnavatele na penzijní připojištění se státním příspěvkem, doplňkové penzijní spoření poukázaný na účet jeho zaměstnance u penzijní společnosti maximálně do výše 5 % vyměřovacího základu zaměstnance pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

Poskytne-li zaměstnavatel zaměstnanci příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem ve **výši přesahující 5% limit z vyměřovacího základu pro pojistné na sociální zabezpečení**, bude se jednat o zdanitelný příjem, který vstoupí do základu pro výpočet zálohy na daň tohoto zaměstnance a po skončení zdaňovacího období do celoročního základu daně z příjmů při ročním zúčtování daně z příjmu ze závislé činnosti či při podání daňového přiznání poplatníkem.

Podle Karla Svobody, generálního ředitele ČSOB Penzijní společnosti a prezidenta Asociace penzijních fondů ČR nabízí příspěvek na penzijní připojištění či doplňkové penzijní spoření více než dvacet procent českých firem a využívají ho dvě třetiny zaměstnanců těchto firem. Průměrná výše příspěvků zaměstnavatelů byla v ČSOB Penzijní společnosti stabilně nad hranicí 600 Kč.⁵⁸

Příspěvek zaměstnavatelů zaměstnancům na penzijní produkty je důležitý zejména z hlediska dlouhodobé strategie lidských zdrojů, přispívající ke stabilizaci zaměstnanců, posílení jejich loajality k zaměstnavateli a v neposlední řadě slouží k podpoře reputace společenské odpovědnosti.

⁵⁷ Peníze.CZ © 2000 – 2016. *Zaměstnavatelé si můžou z daní odečíst vyšší příspěvky na penzijní a životní pojištění. Přidají Vám?* [online]. 24. Ledna 2013 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: http://www.penize.cz/diskuze/248729-zamestnavatele-si-muzou-z-dani-odecist-vyssi-prispevky-na-penzijko-a-zivotni-pojisteni-pridaji-vam#comment_177161. ISSN 1213-2217

⁵⁸ Peníze.CZ © 2000 – 2016. *Zaměstnavatelé si můžou z daní odečíst vyšší příspěvky na penzijní a životní pojištění. Přidají Vám?* [online]. 24. Ledna 2013 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: http://www.penize.cz/diskuze/248729-zamestnavatele-si-muzou-z-dani-odecist-vyssi-prispevky-na-penzijko-a-zivotni-pojisteni-pridaji-vam#comment_177161. ISSN 1213-2217

4.1 Daňové zvýhodnění příspěvků zaměstnavatelů na penzijní produkty

Daňové zvýhodnění zaměstnavatelů

Mezi hlavní výhody příspěvků zaměstnavatele na doplňkové penzijní spoření zaměstnanců se řadí:⁵⁹

- příspěvek na doplňkové penzijní spoření do výše 30 000 Kč na jednoho zaměstnance za rok (souhrnný limit pro příspěvky na penzijní připojištění vč. životního pojištění) **nepodléhá u zaměstnavatele ani u zaměstnance odvodům na sociální ani zdravotní pojištění**, díky čemuž zaměstnavatelé ušetří 35 % a zaměstnanci ušetří 12,5 % z výše příspěvku ve srovnání s navýšením mzdy o stejnou částku, jako činí výše příspěvku,
- z příspěvků přesahujících limit 30 000 Kč na zaměstnance je zaměstnavatel povinen odvést platby na povinné sociální pojištění ve výši 25 % a na zdravotní pojištění ve výši 9 %; zaměstnanec musí z této částky odvést 6,5 % na sociální pojištění a 4,5 % na zdravotní pojištění a tato částka je zahrnována do základu daně z příjmu ze závislé činnosti a je z ní placena daň z příjmu,
- příspěvky na penzijní připojištění či doplňkové penzijní pojištění v libovolné výši představují **daňově uznatelný náklad podniku**, podmínkou je, aby přispívání zaměstnavatele na penzijní připojištění či doplňkové penzijní pojištění bylo zakotveno v některém z následujících dokumentů: pracovní smlouva, kolektivní smlouva, vnitřní předpis či jiná smlouva a současně pracovní poměr se zaměstnancem musí být sjednán na základě pracovní smlouvy, dohody o pracovní činnosti či dohody o provedení práce,
- příspěvek na penzijní spoření je pro zaměstnance **osvobozen od daně z příjmu** do výše 30 000 Kč za rok (nepřispívá-li zaměstnavatel současně na životní pojištění), díky čemuž zaměstnanec ušetří 15 % z příspěvku oproti vyplácení mzdy; daňové osvobození platí i pro zaměstnance pracující na základě dohody o provedení práce či na základě dohody o pracovní činnosti (podle §6 odst. 9 písm. p), ZDP),⁶⁰

⁵⁹ STORMWARE s.r.o. © 2012. *Penzijní připojištění a soukromé životní pojištění – daňový a účetní pohled* [online]. 28. května 2014 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/penzijni-pripojisti-a-soukrome-zivotni-pojisti/>

⁶⁰ BLAHOVÁ, R. *Penzijní připojištění a soukromé životní pojištění – daňový a účetní pohled* [online]. 28. května 2014 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/penzijni-pripojisti-a-soukrome-zivotni-pojisti/>

- příspěvky na penzijní připojištění či na doplňkové penzijní spoření mohou být poskytovány neziskovými organizacemi z fondu kulturních a sociálních potřeb, případně ze sociálních fondů nebo podle vnitřních mzdových předpisů.⁶¹

4.2 Daňové zvýhodnění podnikatelů

Všechny fyzické osoby,⁶² tzn. nejen zaměstnanci, ale i podnikatelé, mohou využít daňového zvýhodnění v podobě odčitatelných položek od základu daně za zaplacené příspěvky na penzijní připojištění a soukromé životní pojištění. Tyto fyzické osoby si mohou od základu daně odečíst 12 000 Kč u soukromého životního pojištění a částku převyšující 12 000, která byla zaplacena na penzijní připojištění.

4.3 Daňové zvýhodnění u zaměstnanců

Podmínkou možnosti uplatnit daňové osvobození u smlouvy o penzijním připojištění, doplňkové penzijní spoření či soukromé životní pojištění je sjednání výplaty plnění až po 60 kalendářních měsících a současně nejdříve v roce, kdy účastník dosáhne věku 60 let.

Má-li zaměstnanec více smluv o životním pojištění, suma 12 000 Kč za rok platí pro souhrn všech životních pojištění, přičemž do částky se započítávají pouze platby poplatníka, nikoliv platby zaměstnavatele.

U penzijního připojištění si může účastník od základu daně odečíst částku zaplacenou samotným zaměstnancem na penzijní připojištění přesahující 12 000 Kč (nezahrnují se zde příspěvky zaměstnavatele).

Jestliže zaměstnanec změní v průběhu kalendářního roku zaměstnavatele nebo má v kalendářním roce více souběžných zaměstnavatelů, každý ze zaměstnavatelů může přispět částkou 30 000 Kč, aniž by navýšil daňový základ zaměstnance a vyměřovací základ pro pojistné.⁶³

⁶¹ Penzijní společnost České pojišťovny © 2012. *Výhody doplňkového penzijního spoření zaměstnanců* [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.pfcp.cz/o-nas/pro-zamestnavatele/vyhody.html>

⁶² Tzn. osoby samostatně výdělečně činné, podnikatelé podnikající na základě živnostenského oprávnění, osoby, které mají zdanitelné příjmy z pronájmu či jiné příjmy.

⁶³ STORMWARE s.r.o. © 2012. *Penzijní připojištění a soukromé životní pojištění – daňový a účetní pohled* [online]. 28. května 2014 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/penzijni-pripojisteni-a-soukrome-zivotni-pojisteni/>

Aby mohl zaměstnavatel poskytnout příspěvek na penzijní připojištění, musí mít od zaměstnance jako podklad pro výplatu Smlouvu uzavřenou podle Zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem.⁶⁴

Rozhodne-li se účastník penzijního připojištění přestoupit v průběhu roku na produkt doplňkového penzijního spoření u stávající či jiné penzijní společnosti, od základu daně si může odečíst částku, která se rovná součtu příspěvků na oba produkty poníženou o 12 000 Kč, přičemž maximální výše odpočtu může činit 12 000 Kč.⁶⁵

Shrnutí

Příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění se státním příspěvkem, na doplňkové penzijní spoření a na soukromé životní pojištění zaměstnance jsou spojovány s výhodami jak pro samotné zaměstnance, tak pro zaměstnavatele. U zaměstnavatele se jedná v souladu s § 24 odst. 2 písm. j) bod 5 zákona o daních z příjmů o daňově účinný výdaj bez jakéhokoliv limitu, pokud je sjednán jako pracovně právní nárok zaměstnance, u zaměstnanců se jedná o příjem, který nepodléhá zdanění a povinnému odvodu pojistného, a to do limitu 30 000 Kč za kalendářní roky na jednoho zaměstnavatele pro oba druhy pojištění (§ 6 odst. 9 písm. p) zákona o daních příjmů).⁶⁶

⁶⁴ BOHDALOVÁ, M. *Benefity: příspěvek zaměstnavatele na penzijní připojištění a soukromé životní pojištění* [online], 18. Května 2015 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.uctovani.net/clanek.php?t=Benefity-prispevek-zamestnavatele-na-penzijni-pripojisti-a-soukrome-zivotni-pojisti&idc=203>

⁶⁵ Finanční správa © 2013-2016. *Aktuální dotazy a odpovědi k dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti za zdaňovací období 2015 a pro zdaňovací období 2016* [online]. 20. ledna 2016 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: c

⁶⁶ ESAP s.r.o. © 2012. *Příspěvek zaměstnavatele na penzijní připojištění a na soukromé životní pojištění* [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.danovetipy.cz/clanky/detail/nezdanovane-prijmy-zamestnance-benefity-40>

5 Výplaty dávek z penzijního připojištění

Z penzijního připojištění, z transformovaného fondu, jsou poskytovány následující dávky:⁶⁷

- **penze**, která představuje doživotní pravidelnou výplatu peněžní částky; v případě pozůstalostní penze je doba výplaty peněžní částky stanovena penzijním plánem,
- **jednorázové vyrovnání**,
- **odbytné**.

Jednorázové vyrovnání

Jednorázové vyrovnání představuje řádné ukončení smlouvy o penzijním připojištění, při kterém je klientovi vyplacena celá naspořená částka najednou (nevyužije-li klient i možnost výplaty penze).

Odbytné

Odbytné je vypláceno v případě předčasného ukončení smlouvy penzijního připojištění; podmínkou pro výplatu je však minimálně 24 měsíců spoření, kdy za dobu spoření je považována doba skutečného spoření, nikoliv doba trvání smlouvy. Před uplynutím této doby klient nemá nárok na výplatu jakékoliv části svých úspor. Částka odbytného je tvořena prostředky klienta ke dni zániku smlouvy po odečtení poskytnutých záloh státních příspěvků, klientovi zůstávají výnosy ze státních příspěvků.

Penze

Penzijní připojištění umožňuje poskytovat následující druhy penzí:⁶⁸

- starobní penze,
- invalidní penze,
- výsluhová penze,
- pozůstalostní penze.

Starobní penze představuje stěžejní dávku penzijního připojištění, která je vyplácena účastníkovi doživotně, nejdříve při dosažení věku 60 let (u dřívějších smluv od 50 let), za předpokladu, že účastník splnil pojištěnou dobu v rozmezí od 5 do 10 let. Přesný věk a pojištěná doba jsou odvislá od penzijního plánu účastníka, který představuje nedílnou

⁶⁷ CIPRA, Tomáš. *Penze. Kvantitativní přístup*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 409 s. ISBN 978-80-86929-87-3, s. 349

⁶⁸ ARNOLDOVÁ, A. *Sociální zabezpečení I*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3724-9, s. 140

součástí smlouvy o penzijním připojištění.⁶⁹ Podle Arnoldové musí být věk stanovený pro nárok na starobní penzi stejný pro muže a ženy.

Podmínkou nároku na **invalidní penzi** je přiznání invalidního důchodu ze zákonného důchodového pojištění pro invaliditu třetího stupně. K získání nároku na invalidní penzi je nutná doba pojištění v rozmezí 3 až 5 let. Způsob výplaty invalidní penze je odvislý od stanovení penzijního plánu nebo od dohody penzijní společnosti s účastníkem penzijního připojištění.⁷⁰

Poskytování **výsluhové penze** představuje fakultativní záležitost, kdy záleží na rozhodnutí penzijního fondu, zda výsluhovou penzi do penzijního plánu zahrne. Podmínkou výplaty **výsluhové penze** je splnění minimální pojištěné doby 15 let.⁷¹

Pozůstalostní penze je vyplácena v případě úmrtí účastníka penzijního připojištění a je vyplácena fyzické osobě / osobám, kterou / které stanovil účastník ve smlouvě o penzijním připojištění a v poměru, v jakém je účastník stanovil. Nárok na pozůstalostní penzi vznikne v případě, že pojištěný platil příspěvky do penzijního fondu po dobu tří až pěti let, podle penzijního plánu či dohody s penzijní společností a účastníkem.

Účastník (či pozůstalá osoba v případě pozůstalostní penze) musí podat písemnou žádost o zahájení výplaty penze.

5.1 Danění dávek, penzí, jednorázových vyrovnání a odbytného

Dávky z penzijního připojištění se státním příspěvkem, dávky doplňkového penzijního spoření a z penzijního pojištění po snížení podle odstavce 6 ZDP jsou považovány **za příjmy z kapitálového majetku** (§ 8 ZDP).

Podle odstavce 6 § 8 Zákona o daních z příjmu je:⁷²

- „*dávka penzijního pojištění se státním příspěvkem považována za základ daně po snížení o zaplacené příspěvky a o státní příspěvky na penzijní připojištění,*

⁶⁹ Dávky penzijního připojištění (transformovaný fond) [online]. [cit. 2016-03-31]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/penzijni-pripojisti/abeceda-penzijniho-pripojisti/davky-penzijniho-pripojisti/>

⁷⁰ ARNOLDOVÁ, A. *Sociální zabezpečení I*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3724-9, s. 140

⁷¹ CIPRA, Tomáš. *Penze. Kvantitativní přístup*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 409 s. ISBN 978-80-86929-87-3, s. 349

⁷² Zákon č. 286/1992 Sb., o daních z příjmu

- *dávka z penzijního pojištění je považována za základ daně po snížení o zaplacené příspěvky,*

- *dávka z doplňkového penzijního spoření je považována za základ daně po snížení o zaplacené příspěvky a o státní příspěvky na doplňkové penzijní spoření.*“

Jedná-li se o **penzi**, příspěvky na výše uvedené produkty se rozloží na vymezené období pobírání penze.

Jednorázové vyrovnání či odbytné z penzijního připojištění se státním příspěvkem se pro zjištění základu daně nesnižuje o příspěvky zaplacené penzijnímu fondu nebo penzijní společnosti zaměstnavatelem za zaměstnance po 1. lednu roku 2000.

Jednorázové plnění z **penzijního pojištění** nebo plnění vyplacené při předčasném zániku penzijního pojištění není pro zjištění základu daně snižováno o příspěvky zaplacené institucí penzijního pojištění zaměstnavatelem ve prospěch zaměstnance.⁷³

Jednorázové vyrovnání nebo odbytné z doplňkového penzijního spoření není pro zjištění základu daně snižováno o příspěvky zaplacené penzijní společnosti zaměstnavatelem za zaměstnance (§ 8 ZDP).⁷⁴

⁷³ Zákon č. 286/1992 Sb., o daních z příjmu

⁷⁴ Zákon č. 286/1992 Sb., o daních z příjmu

6 Praktická část

Obsahem praktické části bakalářské práce je realizace průzkumu a srovnání nabídek penzijních společností, které tyto penzijní finanční produkty nabízejí a spravují (z hlediska výnosů, poplatků atd.). Je porovnávána schopnost penzijních společností zhodnotit prostředky nově příchozích účastníků v jednotlivých účastnických fondech na kapitálových trzích a jsou stanovena kritéria, která by měla být určující při výběru konkrétní penzijní společnosti a účastnického fondu, od čehož se odvíjí i spořicí program a strategie.

Dále je využito výsledků zhodnocení prostředků jednotlivých penzijních společností a zkoumáno, zda došlo k zlepšení či zhoršení ve vztahu k základnímu období za využití bazického indexu.

Nakonec je zpracováno dotazníkové šetření na téma příspěvků zaměstnavatele na penzijní připojištění a použity testy nezávislosti pro potvrzení či vyvrácení hypotéz.

6.1 Penzijní společnosti a penzijní fondy v České republice

Penzijní společnosti, resp. penzijní fondy představují dlouhodobé investory charakteristické předem známou potřebou likvidity. Z tohoto důvodu také nakupují zejména dlouhodobé investiční instrumenty (nejčastěji státní obligace), přičemž z důvodu diverzifikace aktiv a ochrany proti inflaci je pro ně specifické, že poměrně značnou část investic mají vloženu do nemovitostí. Navíc mají možnost získat zvýhodněné daňové podmínky a dotace a jejich důvěru posiluje taktéž povinné zapojení depozitáře a přísná (státní) regulace a dohled.

Penzijní fondy a penzijní společnosti jsou určeny k penzijnímu (resp. důchodovému) spoření resp. k ukládání, shromažďování a následnému umísťování úspor občanů do různých druhů investičních instrumentů s cílem jejich dodatečného zhodnocení a pozdějšího vyplácení starobních penzí.

Institucí penzijního pojištění je pro účely zákona o daních z příjmů „poskytovatel finančních služeb, který je oprávněný k provozování penzijního pojištění bez ohledu na jeho právní formu, který je:

- a) provozován na principu fondového hospodaření,
- b) zřízen pro účely poskytování důchodových dávek mimo povinný důchodový systém na základě smlouvy nebo na základě jinak sjednané účasti na penzijním pojištění a vykonává činnost z toho vyplývající a provozuje penzijní pojištění v členském státě

Evropské unie, Norsku či Islandu a podléhá dohledu příslušných orgánů v tomto státě.“⁷⁵

V praxi jsou možné dva způsoby fungování penzijních fondů.⁷⁶

Penzijní fondy jsou právními subjekty, zpravidla mají podobu akciové společnosti s vlastním managementem a ke své činnosti penzijní společnosti nepotřebují.

Penzijní fondy nejsou právními subjekty, musí být obhospodařovány některou penzijní společností, která je právním subjektem. Obhospodařující společnost v penzijních fondech shromažďuje peněžní prostředky účastníků důchodového spoření a následně je umísťuje do různých investičních instrumentů podle statutů jednotlivých obhospodařovaných penzijních fondů.

V ČR byly penzijní fondy do roku 2012 akciovými společnostmi, od roku 2013 se jedná o majetkově oddělené fondy spravované penzijními společnostmi.⁷⁷ Penzijní společnosti tedy nově vznikly převážně z bývalých penzijních fondů a v současné době nabízejí pouze dva produkty, a to:

- účastnické fondy, které vznikly v rámci reformovaného III. pilíře, bývalého penzijního připojištění,

- transformovaný fond, do kterého byli převedeni bývalí klienti penzijních fondů.⁷⁸

Do ledna 2016 penzijní společnosti nabízely také důchodové fondy, které vznikly v rámci II. pilíře.

⁷⁵ Zákon č. 286/1992 Sb., o daních z příjmu

⁷⁶ REJNUŠ, O. *Finanční trhy*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 120.

⁷⁷ REJNUŠ, O. *Finanční trhy*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 122.

⁷⁸ ZÁMEČNÍK, P. *Poplatky penzijních společností: Zákon stanovil latku* [online]. 13. Února 2013 [cit. 2016-02-08]. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/poplatky-penzijnich-spolecnosti-zakon-stanovil-latku/#ixzz44o4uDvw2>

V roce 2016 v ČR působí následující penzijní společnosti (viz tabulka):

Tabulka 3 Penzijní společnosti působící v ČR

Název penzijní společnosti	Adresa
Allianz penzijní společnost, a.s.	Ke Štvanici 656/3, 186 00 Praha 8
AXA penzijní společnost a.s.	Úzká 488/8, 602 00 Brno
Conseq penzijní společnost a.s.	Rybná 682/14, 110 00 Praha 1 - Staré Město
Česká spořitelna – penzijní společnost, a.s.	Poláčkova 1976/2, 140 21 Praha 4
ČSOB Penzijní společnost, a.s., člen skupiny ČSOB	Radlická 333/150, 150 57 Praha 5
KB Penzijní společnost, a.s.	náměstí Junkových 2772/1, 155 00 Praha 5 - Stodůlky
NN Penzijní společnost, a.s.	Nádražní 344/25, 150 00 Praha 5
Penzijní společnost České pojišťovny a.s.	Na Pankráci 1720/123, 140 21 Praha 4 - Nusle

Zdroj:⁷⁹

Penzijní společnosti mimo jiné vytvářejí a obhospodařují následující tři nejčastější účastnické fondy:⁸⁰

- konzervativní fond,
- vyvážený fond,
- dynamický fond.

Je povinností, aby každý účastnický fond měl svůj statut, ve kterém je srozumitelně vysvětlen způsob investování, rizika spojená se spořením a další informace, které jsou důležité pro realizaci rozhodnutí účastníka, prostřednictvím kterého účastnického fondu bude investovat své peněžní prostředky na finančních či konkrétněji na kapitálových trzích.

⁷⁹ REJNUŠ, O. *Finanční trhy*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 122

⁸⁰ RYTÍŘOVÁ, L. *Důchodový systém v České republice*. Olomouc: ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-821-5.

6.2 Výnosy transformovaných fondů

V následující tabulce je zachyceno procentuální zhodnocení prostředků účastníků za jednotlivé roky 2013, 2014 a 2015 v transformovaných fondech jednotlivých penzijních společností.

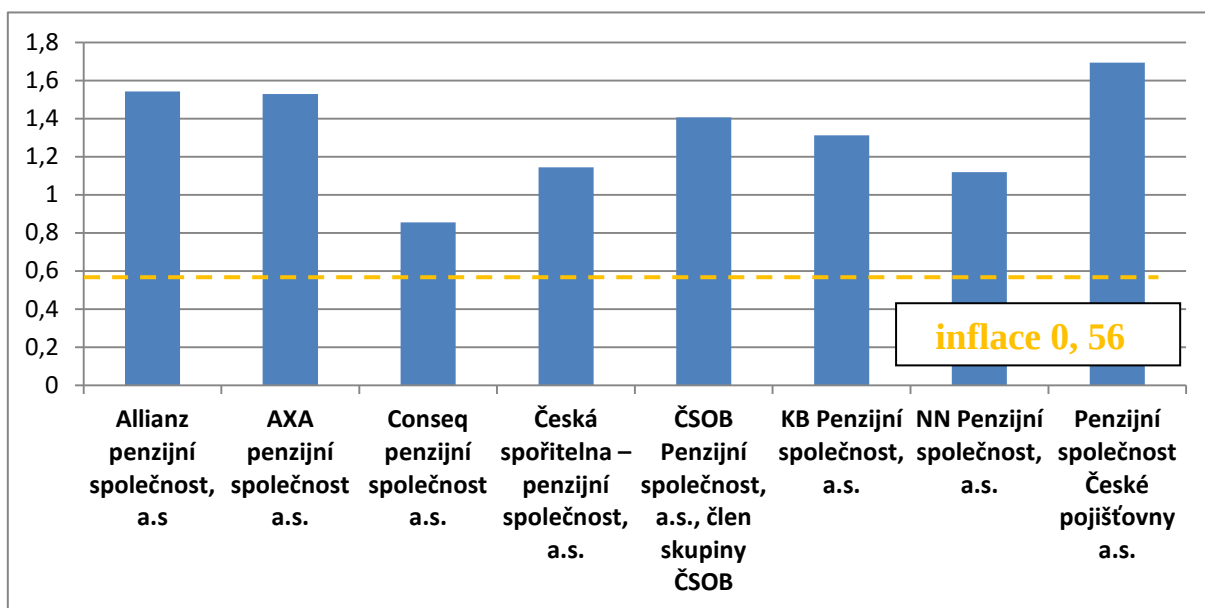
Tabulka 11: *Zhodnocení prostředků účastníků penzijního připojištění v transformovaných fondech penzijních společností*

	2013	2014	2015
Allianz penzijní společnost, a.s	1,6	1,64	1,4
AXA penzijní společnost a.s.	2,29	1,46	1,07
Conseq penzijní společnost a.s.	2,17	0,72	0,4
Česká spořitelna – penzijní společnost, a.s.	1,3	1,42	0,81
ČSOB Penzijní společnost, a.s., člen skupiny ČSOB	1,7	1,4	1,17
KB Penzijní společnost, a.s.	1,44	1,35	1,16
NN Penzijní společnost, a.s.	1,41	1,13	0,88
Penzijní společnost České pojišťovny a.s.	2,1	1,7	1,36

Zdroj: zpracováno dle ⁸¹

⁸¹ ČTK © 2016 ISSN: 1213-4996

Graf 1: Průměrné zhodnocení prostředků účastníků penzijního připojištění v transformovaných fondech penzijních společností

Zdroj: vlastní zpracování

Z Tabulky 4 je patrné, že se téměř všechny transformované fondy na trhu potýkají od roku 2013 s mírným poklesem procentuálního zhodnocení vkladů. Transformované fondy, které fungují od roku 2013, nabídly účastníkům nejvyšší zhodnocení v roce 2013 ve výši 2,29 % p. a. u společnosti AXA, v roce 2014 ve výši 1,7 % p. a. u České pojišťovny a v roce 2015 ve výši 1,4 % p. a. u společnosti Allianz.

Graf 1 zachycuje průměrné zhodnocení prostředků v transformovaných fondech za použití geometrického průměru. Na třetím místě je AXA penzijní společnost, a. s., která zaznamenala celkové zhodnocení ve výši 1,52 %, na druhém místě se umístila společnost Allianz penzijní společnost, a.s. s 1,54 % a nejvyšší přínos svým klientům zajistila Penzijní společnost České pojišťovny, a. s. s 1,69 %.

6.3 Náklady penzijních společností

Jednou z hlavních změn penzijních společností oproti penzijním fondům je oddělení majetku akcionářů penzijních společností od majetku účastníků doplňkového penzijního

spoření. Penzijní společnosti budou mezi klienty rozdělovat výnos celý, ovšem snížený o poplatky. Tímto si mohou pohoršit zejména klienti transformovaných fondů.⁸²

Poplatky transformovaného fondu

Transformovaný fond vytvořily všechny penzijní společnosti, které měly v roce 2012 produkt penzijního připojištění se státním příspěvkem. Transformované fondy ve srovnání s původním penzijním připojištěním jsou pro klienty nákladnější, neboť penzijní společnosti si naúčtují zpravidla poplatky ve výši zákonných **0,8 %** z objemu spravovaných prostředků plus **10 %** z případného výnosu.⁸³

Poplatky (úplaty) účastnických fondů

Klienti mohou do účastnických fondů buď přestoupit z transformovaného fondu, nebo se jedná o klienty, kteří si založí novou smlouvu ve III. pilíři. Z obecného hlediska se přechod z transformovaného fondu do účastnického fondu vyplatí zejména mladším klientům, kteří mohou využít výhod dynamické varianty účastnických fondů umožňujících dosáhnout vyšších výnosů.

Výhoda dynamických účastnických fondů spočívá ve skutečnosti, že mají ze zákona regulované poplatky na nižší úrovni, než podílové fondy s obdobnou mírou rizika a potenciálního výnosu. Nevýhoda spočívá v omezeném přístupu k peněžním prostředkům, které budou klientům přístupné až v důchodovém věku nebo formou předdůchodu.⁸⁴

6.3.1 Úplaty a bonusy penzijních společností

Rozlišujeme dva základní druhy úplat, úplatu za obhospodařování a úplatu za zhodnocení majetku. Úplatou za obhospodařování se rozumí: úplata za výkon činnosti depozitáře fondu a auditora, poplatky hrazené bance, odměna jiným osobám než penzijní společnosti nabízejícím a zprostředkovávajícím doplňkové penzijní spoření, a provádějícím správu smluv o doplňkovém penzijním spoření a související činnosti, dále pak poplatky hrazené osobě provádějící vypořádání obchodů s investičními nástroji, převodním místům,

⁸² ZÁMEČNÍK, P. *Poplatky penzijních společností: Zákon stanovil latku* [online]. 13. února 2013 [cit. 2016-02-28]. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/poplatky-penzijnich-spolecnosti-zakon-stanovil-latku/#ixzz44o5FOFfc>

⁸³ ZÁMEČNÍK, P. *Poplatky penzijních společností: Zákon stanovil latku* [online]. 13. února 2013 [cit. 2016-02-28]. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/poplatky-penzijnich-spolecnosti-zakon-stanovil-latku/#ixzz44o5FOFfc>

⁸⁴ ZÁMEČNÍK, P. *Poplatky penzijních společností: Zákon stanovil latku* [online]. 13. února 2013 [cit. 2016-02-28]. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/poplatky-penzijnich-spolecnosti-zakon-stanovil-latku/#ixzz44o5FOFfc>

obchodníkům s cennými papíry a konečně náklady na propagaci a reklamu. Obecně lze říci, že z úplaty se hradí veškeré náklady, které platí penzijní společnost v souvislosti se svým podnikáním v doplňkovém penzijním spoření.

V níže uvedených tabulkách jsou zaznamenány úplaty penzijních společností za obhospodařování jednotlivých účastnických fondů a procentuální vyjádření podílu na zisku. Dále jsou zmíněny bonusy a doplňkové služby, které některé penzijní společnosti poskytují nad rámec obvyklého produktu.

Allianz penzijní společnost, a.s.

Tabulka 12: *Účastnické fondy Allianz penzijní společnosti*

Účastnické fondy	Procentní podíl	Podíl ze zisku
Allianz dynamický účastnický fond	1 %	+ 15 % ze zisku
Allianz účastnický povinný konzervativní fond	0,40 %	+ 10 % ze zisku
Allianz vyvážený účastnický fond	1 %	+ 15 % ze zisku

Zdroj: Sazebník Allianz penzijní společnosti, a.s.

AXA penzijní společnost, a.s.

Tabulka 13: *Účastnické fondy AXA penzijní společnosti*

Účastnické fondy	Procentní podíl	Podíl ze zisku
Dluhopisový účastnický fond	1 %	+ 15 % ze zisku
Povinný konzervativní účastnický fond	0,40 %	+ 10 % ze zisku
Vyvážený účastnický fond	1 %	+ 15 % ze zisku

Zdroj: Sazebník AXA penzijní společnosti, a.s.

Bonusy

AXA penzijní společnost, a.s. nabízí při sjednání smlouvy doplňkového penzijního spoření online jednorázovou odměnu ve výši poloviny sjednaného měsíčního příspěvku, maximálně 500 Kč, přičemž měsíční příspěvek musí být minimálně 300 Kč.

Dále nabízí zřízení tzv. AXA Club karty, prostřednictvím které je možné získat bonus při každé transakci s vybranými smluvními partnery společnosti ve formě příspěvku na účet penzijního připojištění či doplňkového penzijního spoření. Hodnota příspěvku se pohybuje od 0,5 % do 11%. Smluvními partnery jsou: Unicredit Bank, Penny Market, Kanzelsberger,

Datart, Siko koupelny, Hervis Sports, Eiffel Optic, Salon vín České republiky, Connex marketing Group.

Conseq penzijní společnost, a.s.

Tabulka 14: *Účastnické fondy Conseq penzijní společnosti*

Účastnické fondy	Procentní podíl	Podíl ze zisku
Conseq dluhopisový účastnický fond	1 %	+ 15 % ze zisku
Conseq globální akciový účastnický fond	1 %	+ 15 % ze zisku
Conseq povinný konzervativní fond	0,40 %	+ 10 % ze zisku

Zdroj: *Sazebník Conseq penzijní společnosti, a.s.*

Bonusy

Penzijní společnost Conseq nabízí klientům možnost využít garance výnosu u všech typů fondů doplňkového penzijního připojištění, za kterou si však klient musí připlatit. Platba je realizována z nových peněžních prostředků vložených do fondu. Poplatky mohou činit u dynamické strategie až 5 %, až 4 % u vyvážené strategie a do 3 % u konzervativní strategie z pravidelné investované částky, což je obdobná výše jako činí vstupní poplatky do dynamických podílových fondů. Výše těchto poplatků není ze zákona nijak regulována a je pouze na rozhodnutí klienta, zda má o poskytnutí garance zájem.

Česká spořitelna – penzijní společnost, a.s.

Tabulka 15: *Účastnické fondy České spořitelny - penzijní společnosti*

Účastnické fondy	Procentní podíl	Podíl ze zisku
Dynamický účastnický fond	1 %	+ 15 % ze zisku
Povinný konzervativní účastnický fond	0,40 %	+ 10 % ze zisku
Vyvážený účastnický fond	1 %	+ 15 % ze zisku

Zdroj: *Sazebník České spořitelny- penzijní společnosti, a.s.*

Bonusy

Česká spořitelna – penzijní společnost nabízí investorům v transformovaném fondu, konzervativním a vyváženém účastnickém fondu bezplatně službu garance návratnosti vkladů, tzn. pokud bude v době řádné výplaty prostředků hodnota majetku na penzijním účtu nižší, než souhrn vkladů účastníka a případně zaměstnavatele, celý rozdíl bude dorovnán. Podmínkou uplatnění garance je doba spoření delší než 10 let a výplata peněz formou penze nebo jednorázového vyrovnání.

ČSOB Penzijní společnost, a.s.

Tabulka 16: Účastnické fondy ČSOB Penzijní společnosti

Účastnické fondy	Procentní podíl	Podíl ze zisku
ČSOB dynamický účastnický fond	1 %	+ 15 % ze zisku
ČSOB garantovaný účastnický fond	1 %	+ 15 % ze zisku
ČSOB účastnický povinný konzervativní fond	0,40 %	+ 10 % ze zisku
ČSOB vyvážený účastnický fond	1 %	+ 15 % ze zisku

Zdroj: Sazebník ČSOB Penzijní společnosti, a.s.

Bonusy

Společnost ČSOB nabízí účastníkům doplňkového penzijního spoření takzvaný garantovaný účastnický fond, ve kterém je zaručena návratnost investice, příspěvků zaměstnavatele a státních příspěvků. Předpokladem je stoprocentní vklad peněz do Garantovaného fondu po celou dobu spoření a minimální doba spoření 10 let.

NN Penzijní společnost, a.s.

Tabulka 17: Účastnické fondy NN Penzijní společnosti

Účastnické fondy	Procentní podíl	Podíl ze zisku
Spořicí účastnický fond	1 %	+ 15 % ze zisku
Povinný konzervativní fond	0,40 %	+ 10 % ze zisku
Růstový účastnický fond	1 %	+ 15 % ze zisku

Zdroj: Sazebník NN Penzijní společnosti, a.s.

Bonusy

Společnost NN nabízí klientům při sjednání smlouvy o doplňkovém penzijním spoření on-line a zaplacení dvou účastnických příspěvků 16 GB USB disk.

KB Penzijní společnost, a.s.

Tabulka 18: Účastnické fondy KB Penzijní společnosti

Název účastnického fondu	Procentní podíl	Podíl ze zisku
KB dynamický účastnický fond	1 %	+ 15 % ze zisku
KB povinný konzervativní fond	0,40 %	+ 10 % ze zisku
KB vyvážený účastnický fond	1 %	+ 15 % ze zisku
KB spořicí konzervativní fond	1 %	+ 15 % ze zisku

Zdroj: Sazebník KB Penzijní společnosti, a.s.

Bonusy

Komerční banka nabízí pro své klienty, kteří využívají kreditní karty Lady karta a A karta, příspěvek ve výši 1 % z objemu realizovaných bezhotovostních plateb touto kartou do výše 6 000 Kč/rok.

Každý nový účastník doplňkového penzijního spoření KB Penzijní společnosti získá věrnostní kartu KB Penzijní společnosti, která je součástí programu SPHERE CARD. S kartou může využívat výhody a slevy cca 5 až 30 % na více než 10 000 obchodních místech v České republice a Slovenské republice. Výhody a slevy lze uplatnit u těchto společností: Agip, Klenoty Aurum, Čedok, HUDY SPORT, Kenvelo, Knihy Dobrovský, Raab Karcher, Auto Kelly, Manufaktura, Orea Hotels, Fann, Koupelny Ptáček, Fokus Optik atd. Dále účastníci tohoto programu mohou využít zvýhodněných nabídek lázeňských a rekreačních pobytů u obchodních partnerů Komerční banky.

Penzijní společnost České pojišťovny, a.s.

Tabulka 19: Účastnické fondy Penzijní společnosti České pojišťovny

Název účastnického fondu	Procentní podíl	Podíl ze zisku
Dynamický účastnický fond	1 %	+ 15 % ze zisku
Povinný konzervativní fond	0,40 %	+ 10 % ze zisku
Spořicí účastnický fond	1 %	+ 15 % ze zisku
Vyvážený účastnický fond	1 %	+ 15 % ze zisku

Zdroj: Sazebník Penzijní společnosti České pojišťovny, a.s.

Z tabulek je patrné, že systém doplňkového penzijního spoření jde cestou unifikace na základě právní úpravy v oblasti poplatků a úplat za obhospodařování a z podílu na zisku. V případě konzervativního fondu se jedná o 0,4 % za obhospodařování a 10 % ze zisku. Ostatní fondy jsou zpoplatněny 1 % za obhospodařování a 15 % ze zisku. Dá se tedy konstatovat, že poplatky nejsou faktorem, který by rozhodoval o výběru penzijní společnosti či dokonce konkrétního účastnického fondu.

V původním systému penzijního připojištění byly vypláceny odměny za sepsání nových smluv penzijního připojištění, vysoké jednorázové a pravidelné bonusy zaměstnavatelům za příspěvky na penzijní připojištění svých zaměstnanců z důvodu neodděleného majetku penzijních fondů a prostředků účastníků z finančních prostředků, které fondy obhospodařovaly. Penzijní fondy mohly také přenášet své náklady do budoucích účetních období, kdy způsob účtování nebyl žádným způsobem upraven. Vyplácené provize, bonusy i správní náklady v různé výši šly na vrub smluv v penzijním fondu, čímž snižovaly

výnosy všem účastníkům penzijních fondů. Dle zákona o penzijním připojištění penzijní fondy rozdělovaly klientům minimálně 85 % výnosu z hospodaření.

6.4 Účastnické fondy penzijních společností

Lidé mají na výběr mezi třemi základními investičními strategiemi s různým rizikem, a tedy i očekávaným výnosem. Jedná se o účastnický fond konzervativní, vyvážený a dynamický. Liší se rozložením investic mezi dluhopisy, akcie a další cenné papíry.

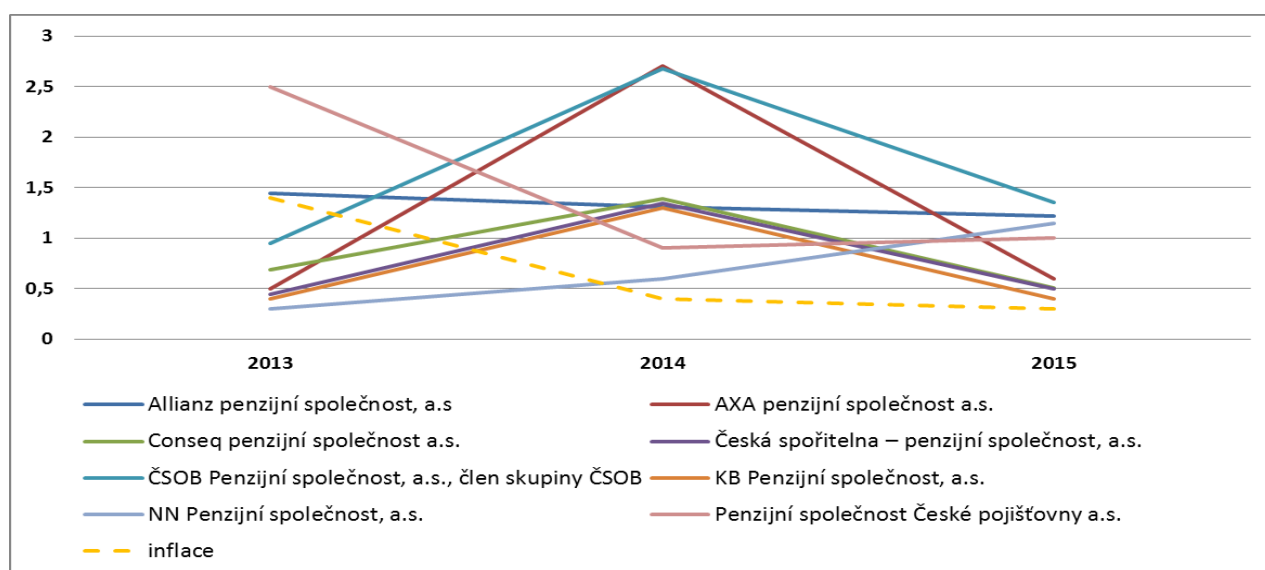
6.4.1 Konzervativní účastnický fond

Konzervativní účastnický fond, jakožto fond zajišťující nízkou míru rizika a nižší výnosy, nakupuje dluhopisy ČR, České národní banky, členských států OECD s vysokým ratingem a vybraných evropských institucí. Další peníze může držet na vkladech či nástrojích peněžního trhu vydaných ČR nebo Českou národní bankou. Velká část prostředků musí podle zákona směřovat do dluhopisů ČR a České národní banky. Ostatní majetek musí být zajištěn proti riziku vyplývajícimu z pohybu měnových kurzů. Některé dynamičtější konzervativní fondy nakupují také obligace ostatních institucí, ovšem s přesně vymezeným ohraničením ve formě povoleného stupně ratingu.⁸⁵

V následujícím grafu je zaznamenán vývoj procentuálního zhodnocení konzervativních fondů po dobu jejich existence v letech 2013 – 2015. Je patrné, že se konzervativním fondům Conseq, České spořitelny, Komerční banky ani NN Penzijní společnosti nepodařilo většinu roku 2013 překonat inflaci, která činila v průměrné výši 1,4 % (v grafu zachycena žlutou čerchovanou čarou), a reálně tak vklady znehodnotily. Z hlediska celkového vývoje se dá vyslovit hypotéza o snižování procentuálního zhodnocení vkladů v konzervativních fondech všech společností v druhé polovině roku 2014. Výjimku tvoří pouze NN Penzijní společnost, a.s. a Penzijní společnost České pojišťovny, a.s., které zaznamenaly mírný růst.

⁸⁵ FILIP, M., Pospíšil, R. *Finanční poradenství: Co s tou penzí*. 1. vyd. Praha: Institut pro finanční poradenství, 2013, 128 s. ISBN 978-80-905457-0-0, s. 71

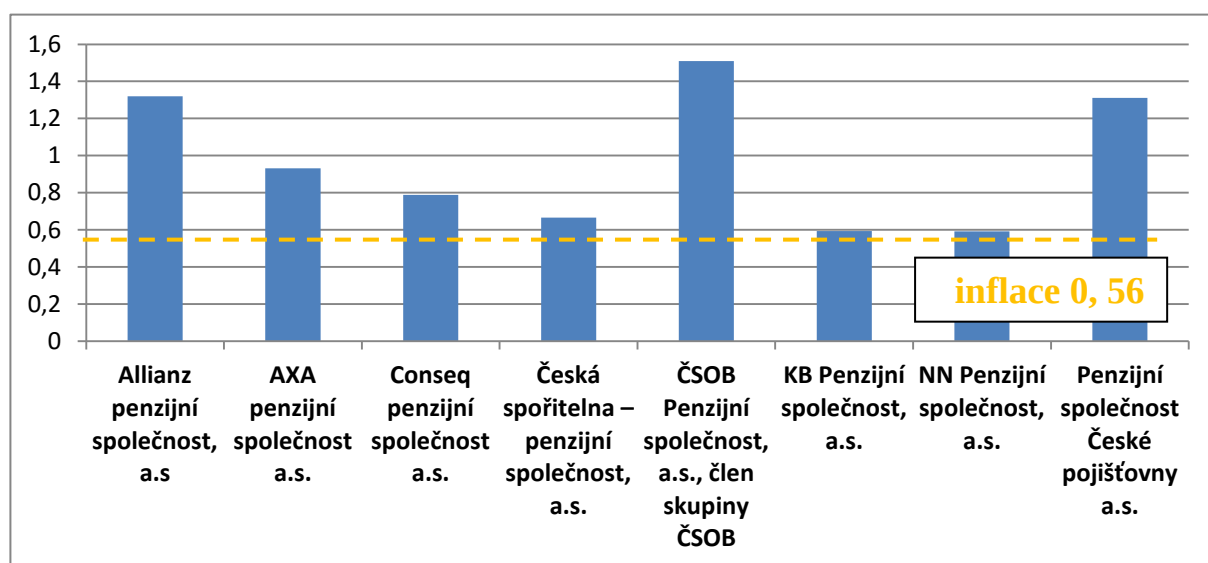
Graf 2: Vývoj procentuálního zhodnocení konzervativních fondů v letech 2013 - 2015

Zdroj: Vlastní zpracování

Hlavním ukazatelem, který může napomoci s rozhodnutím výběru vhodného konzervativního fondu, je průměrné zhodnocení vkladů. Výsledky nám zobrazuje graf 3, na kterém je viditelné, že se na prvních třech příčkách umístily fondy ČSOB penzijní společnosti, a.s. s 1,5 procenty, Allianz penzijní společnosti, a.s. s 1,32 procenty a Penzijní společnosti České pojišťovny, a.s. s 1,31 procenty. Za povšimnutí stojí průměrné výsledky společností KB a NN, které se pohybují kolem průměrné hodnoty inflace v letech 2013 – 2015.

Graf 3: Průměrné zhodnocení konzervativních fondů v letech 2013 – 2015

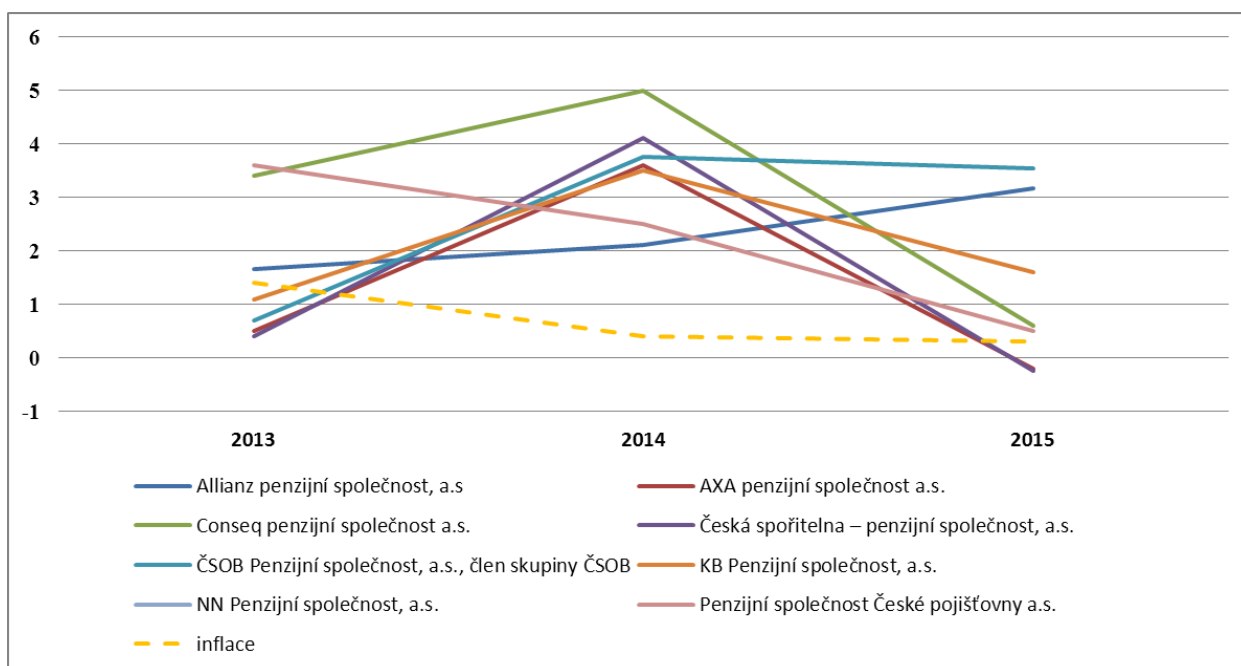
Zdroj: Vlastní zpracování

6.4.2 Vyvážený účastnický fond

Vyvážený účastnický fond je takový fond, který investuje tak, aby docházelo k střednímu výnosu se středním rizikem. Na rozdíl od konzervativního fondu smí nakupovat rizikovější obligace, „firemní“ dluhopisy, podíly ve standardních fondech a také akcie z přesně definovaných veřejných trhů. Do akcií a podílů ve fondech směřuje 30 až 40 % majetku, většina majetku musí být v konzervativních nástrojích.⁸⁶

Následující graf zaznamenává vývoj procentuálního zhodnocení vyvážených fondů v letech 2013 – 2015. V prvním kvartálu roku 2013 se vyváženým fondům AXA penzijní společnosti, a.s., České spořitelny – penzijní společnosti, a.s., Komerční banky Penzijní společnosti ani ČSOB Penzijní společnosti, a.s. nepodařilo překonat inflaci, která činila v průměrné výši 1,4 % (v grafu zachycena žlutou čerchovanou čarou), a reálně tak vklady v tomto období znehodnotily. Stejná situace se udála v posledním kvartálu roku 2015 u AXA penzijní společnosti, a.s. a České spořitelny – penzijní společnosti, a.s.

Graf 4: Vývoj procentuálního zhodnocení vyvážených fondů v letech 2013 – 2015

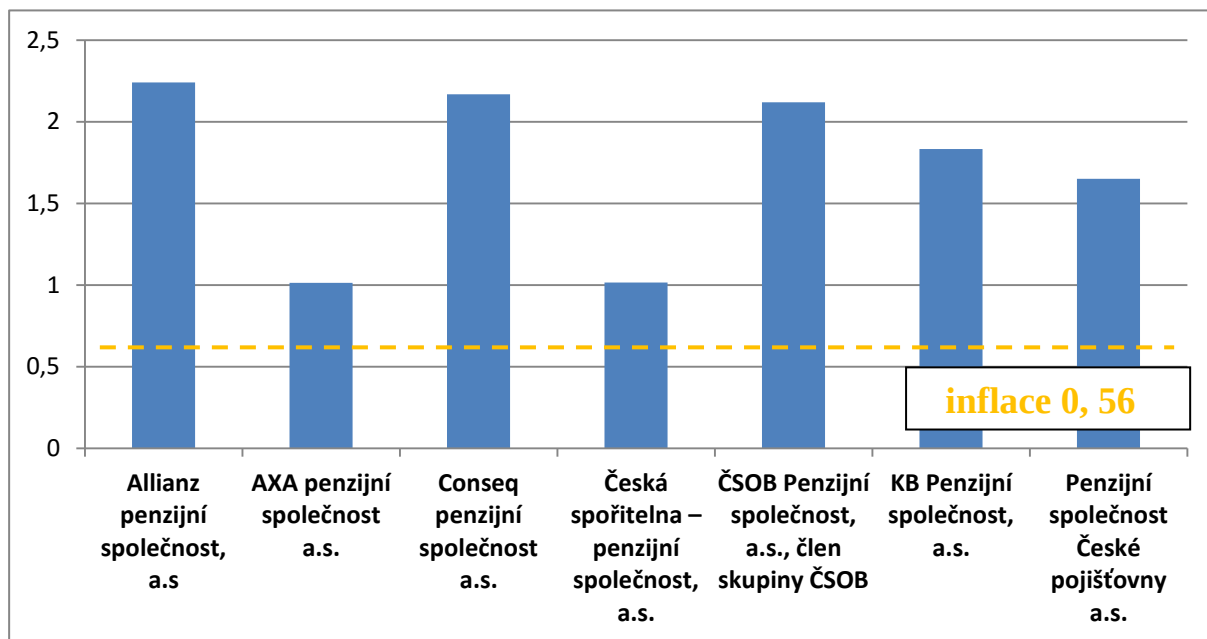

Zdroj: Vlastní zpracování

⁸⁶ FILIP, M., Pospíšil, R. *Finanční poradenství: Co s tou penzí*. 1. vyd. Praha: Institut pro finanční poradenství, 2013, 128 s. ISBN 978-80-905457-0-0, s. 71

Z hlediska celkového vývoje můžeme říct, že došlo ke snižování procentuálního zhodnocení vkladů ve vyvážených fondech všech společností v druhé polovině roku 2014. Výjimku tvoří pouze Penzijní společnost České pojišťovny, a.s., která zaznamenává pravidelný mírný pokles již od začátku roku 2013 a Allianz penzijní společnost, a.s., která v druhé polovině roku 2014 naopak mírně zvyšuje zhodnocení.

Graf 5: Průměrné zhodnocení vyvážených fondů v letech 2013 – 2015

Zdroj: Vlastní zpracování

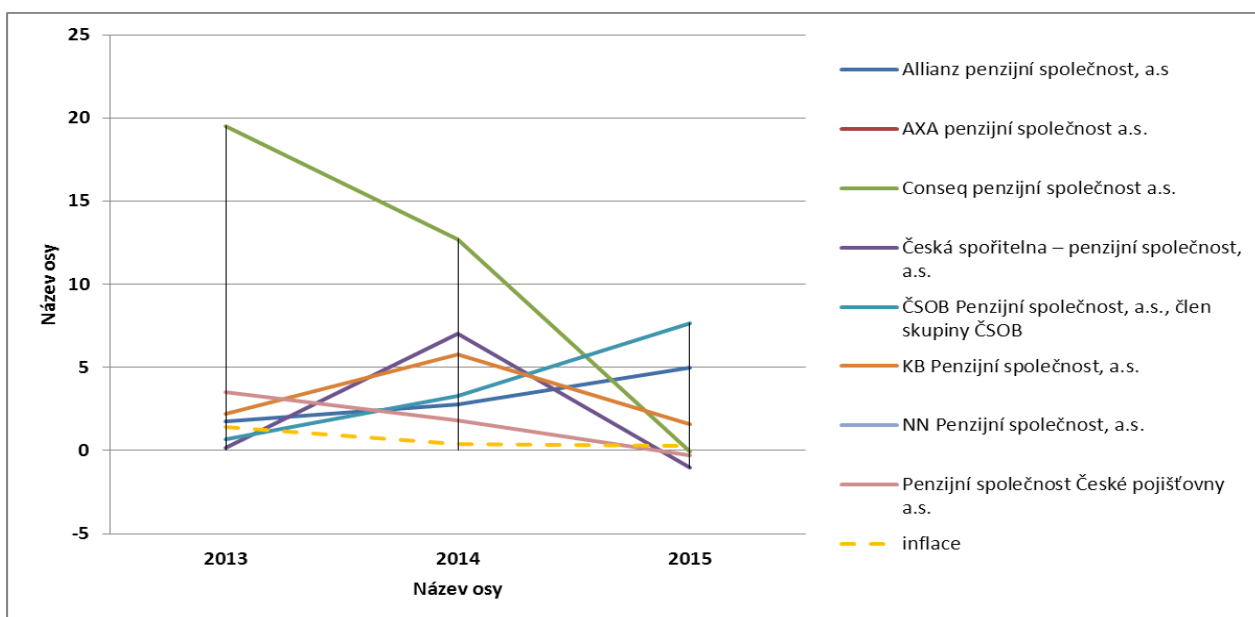
Graf 5 ukazuje průměrné procentuální zhodnocení vyvážených fondů v letech 2013 – 2015. Na třetím místě skončil vyvážený fond společnosti ČSOB Penzijní společnosti, a.s. s výnosem 2,12 %, který skončil těsně za Conseq penzijní společností, a.s. s 2,17 %. První místo obsadila Allianz penzijní společnost, a.s. se zhodnocením 2,24 %. NN Penzijní společnost, a.s. není zahrnuta, protože její vyvážený účastnický fond má zatím výsledky pouze za rok 2015 a není tedy porovnatelný.

6.4.3 Dynamický účastnický fond

Dynamický účastnický fond má ze všech fondů nejširší možnosti. Může přinést nejvyšší výnos, ale představuje také vyšší riziko pro vklady. Do akcií a podílových fondů

směřuje 80 až 100 % hodnoty. Požadavky na rating jsou u obligací nižší než pro ostatní fondy.⁸⁷

Graf 6: Vývoj procentuálního zhodnocení dynamických fondů v letech 2013 – 2015

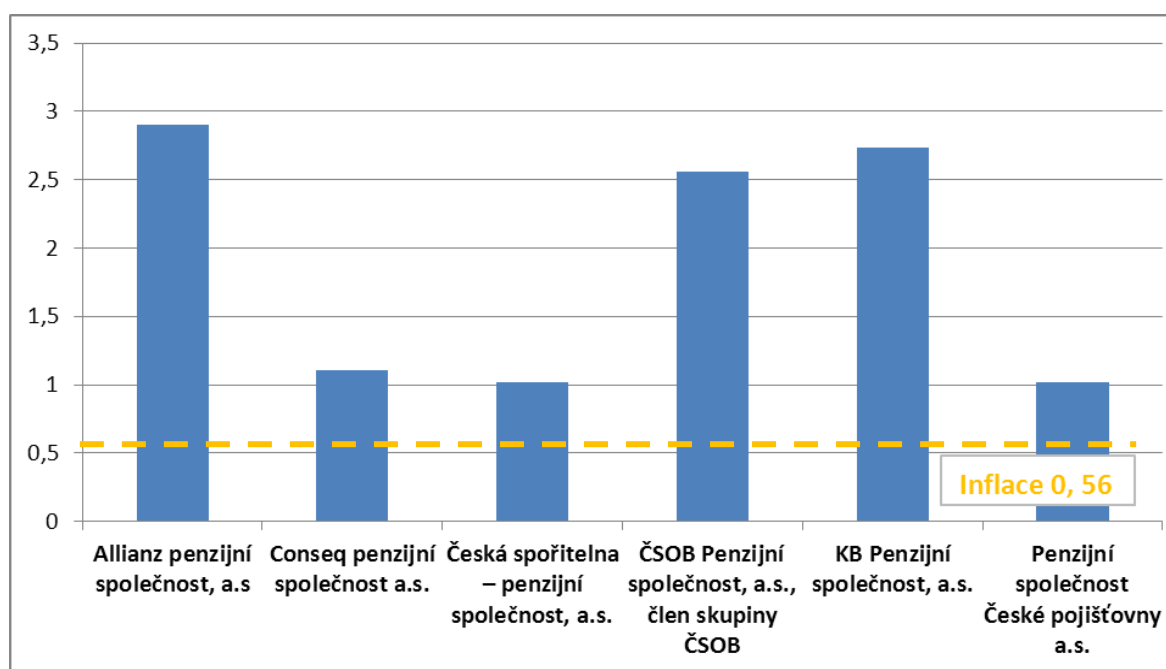

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 6 znázorňuje vývoj procentuálního zhodnocení dynamických fondů v letech 2013 – 2015. Dynamickým fondům České spořitelny a ČSOB se nepodařilo v prvním kvartálu roku 2013 překonat inflaci, která činila v průměrné výši 1,4 %, a reálně vklady znehodnotily. Stejná situace nastala v druhé polovině roku 2015, kdy nejen že dynamické fondy Penzijní společnosti České pojišťovny, a.s., České spořitelny – penzijní společnosti, a.s. a Conseq penzijní společnosti, a.s. nepřekonal inflaci, ale dostaly se do záporného pole. Z hlediska celkového vývoje se dají rozdělit fondy na tři bloky po dvou. První od roku 2013 neustále klesá, to se týká Penzijní společnosti České pojišťovny, a.s. a Conseq penzijní společnosti, a.s. Druhé skupině od druhé poloviny roku 2014 postupně klesá zhodnocení, konkrétně je to KB Penzijní společnost, a.s. a České spořitelny – penzijní společnost, a.s. Poslední skupinou je ta, která postupně v průběhu roku 2014 zvyšuje zhodnocení vkladů. Jedná se o Allianz penzijní společnost, a.s. a ČSOB penzijní společnost, a.s.

⁸⁷ FILIP, M., Pospíšil, R. *Finanční poradenství: Co s tou penzí*. 1. vyd. Praha: Institut pro finanční poradenství, 2013, 128 s. ISBN 978-80-905457-0-0, s. 72

Graf 7: Průměrné zhodnocení dynamických fondů v letech 2013 – 2015

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 7 mapuje průměrné zhodnocení vkladů v dynamických fondech v letech 2013 – 2015. Na třetím místě skončil dynamický fond společnosti ČSOB Penzijní společnosti, a.s. s celkovým výnosem 2,56 %. Druhé místo obsadila KB penzijní společnost, a.s. se zhodnocením 2,73 %. Největší výnos přinesla účastníkům s 2,89 % Allianz penzijní společnost, a.s. NN Penzijní společnost, a.s. a AXA penzijní společnost nejsou zahrnuty, protože jejich dynamický účastnický fond má zatím výsledky pouze za rok 2015 nebo je nemá vůbec, a proto není vhodný pro srovnání.

6.4.4 Shrnutí nabídek penzijních společností

Na základě informací získaných z webových stránek a e-mailové, telefonické i osobní komunikace se zástupci penzijních společností byla provedena komparativní analýza nabídek penzijních společností s následujícími závěry.

Z důvodu rozdělení majetku akcionářů penzijních společností od majetku účastníků doplňkového penzijního spoření od roku 2013 provize a správní náklady, které měly různou výši, nadále nesnižují výnosy účastníkům fondu. Penzijní společnosti tak mezi klienty rozdělují výnos celý snížený o poplatky či úplatu. Jedná se o úplatu za obhospodařování a úplatu za zhodnocení majetku. Konzervativní fond je zpoplatněn 0,4 % za obhospodařování

a 10 % ze zisku. Ostatní fondy jsou zatíženy 1 % za obhospodařování a 15 % ze zisku. Rigidní jednotná zákonná úprava tak dává odpověď na otázku, zda úplaty jsou důležitým aspektem pro volbu penzijní společnosti.

Co se týče bonusů, rozšířeným nabízeným benefitem jsou nadstandardní příspěvky na účet doplňkového penzijního spoření při transakcích u vybraných smluvních partnerů penzijní společnosti v řádu několika procent z platby a za podmínky zřízení speciální karty.

Další formou výhody je garance vkladů v podobě nezáporného zhodnocení, tedy návratnost investice příspěvků účastníka, zaměstnavatele a státních příspěvků (či jednoho, dvou z nich) při naplnění určitých podmínek nebo za nízké poplatky. Jednou z takových podmínek může být minimální doba spoření 10 let. Garance fakticky imituje výhodu transformovaných fondů, kde i nadále platí záruka minimálně nulového zhodnocení.

Většina společností nabízí službu, která má zajistit maximální možnou výši poskytovaného státního příspěvku, a také službu daňové optimalizace, která má poskytnout možnost využití daňových úlev při výpadech plateb nebo plateb nestejné výše. Stanoví, kolik peněz je třeba doplatit, aby nastal co nejvýhodnější daňový odpočet, nebo kolik peněz se může pro stejné účely převést z období do období.

Po zanalyzování jednotlivých penzijních společností lze konstatovat, že nabídka spořicíh strategií je velmi podobná u všech zkoumaných subjektů. Obecně je využívána tzv. strategie životního cyklu, která automaticky převádí prostředky mezi jednotlivými účastnickými fondy v závislosti na věku účastníka. V mladším věku, kdy zbývá do důchodu ještě dlouhá doba, jsou prostředky investovány do dynamického typu fondu s potenciálně vyšším výnosem a delším investičním horizontem. Je obvyklé, že toto období trvá až do padesáti let, tedy do deseti let od možné výplaty dávek. S blížícím se důchodovým věkem se postupně zvyšuje zastoupení konzervativního typu fondu, který má kratší investiční horizont. Strategii spoření si účastník může v průběhu času měnit a také počáteční strategie je zcela na volbě klienta účastnického fondu.

Dá se tedy říci, že všechny fondy mají de facto stejné poplatky, obdobné typy bonusů i velmi podobné strategie zhodnocování vkladů v systému doplňkového penzijního spoření. Nejdůležitějším rysem pro výběr vhodné penzijní společnosti tak bylo stanovení zhodnocení, schopnost nakládat s penězi účastníků tak, aby došlo k co největším výnosům.

Srovnáním průměrné výše procentuálního zhodnocení u jednotlivých typů fondů můžeme tvrdit, že nejstabilnějšími společnostmi s konstantně vynikajícími výsledky jsou Allianz penzijní společnost, a.s. a ČSOB Penzijní společnost, a.s. U vyváženého a dynamického fondu byla Allianz penzijní společnost, a.s. na prvním místě a v případě

konzervativního fondu na třetím místě. ČSOB Penzijní společnost, a.s. dosáhla u konzervativního typu fondu prvního místa a u zbývajících dvou dosáhla třetího místa.

Pro lepší přehlednost byly závěry této kapitoly zaneseny do následující tabulky:

Tabulka 13: *Shrnutí nabídek a zhodnocení penzijních společností*

Penzijní společnost	bonus	konzervativní f.	vyvážený f.	transformovaný f.
Allianz penzijní společnost, a.s.		1,32	2,24	2,89
AXA penzijní společnost, a.s.	jednorázová odměna, AXA Club karta	0,93	1,01	
Conseq penzijní společnost, a.s.	garance výnosu za poplatek	0,79	2,17	1,11
Česká spořitelna – penzijní společnost, a.s.	garance návratnosti vkladů	0,67	1,01	1,02
ČSOB Penzijní společnost, a.s.	garantovaný účastnický fond	1,51	2,12	2,56
KB Penzijní společnost, a.s.	SPHERE CARD – slevy v obchodech, Lady karta a A karta - příspěvek na spoření	0,59	1,83	2,73
NN Penzijní společnost, a.s.	16 GB USB disk	0,59		
Penzijní společnost České pojišťovny, a.s.		1,31	1,65	1,02

Zdroj: Vlastní zpracování

6.5 Bazický index

Další formou srovnání výsledků společností a jejich jednotlivých penzijních fondů je využití takzvaného bazického indexu, který poskytuje porovnání hodnot v rámci jednoho fondu penzijní společnosti během dvou různých období.

$$X_i$$

Bazický index lze vyjádřit takto: $I(x)_{i/b} = \frac{X_i}{X_b}$

$$X_b$$

kde x_i je hodnota ukazatele v i -tém období a x_b je hodnota ukazatele v základním (bazickém) období. Tabulka 14 je východiskem pro výpočet bazického indexu.

Tabulka 14: Dosažené roční procentuální zhodnocení prostředků

Společnost	fond	báze 2013	2014	2015
Allianz penzijní společnost, a.s.	transformovaný	1,6	1,64	1,4
	konzervativní	1,44	1,31	1,22
	vyvážený	1,67	2,12	3,18
	dynamický	1,76	2,78	4,98
AXA penzijní společnost a.s.	transformovaný	2,29	1,46	1,07
	konzervativní	0,5	2,7	0,6
	vyvážený	0,5	3,6	-0,2
	dynamický			
Conseq penzijní společnost a.s.	transformovaný	2,17	0,72	0,4
	konzervativní	0,69	1,39	0,51
	vyvážený	3,4	5	0,6
	dynamický	19,53	12,71	-0,08
Česká spořitelna – penzijní společnost, a.s.	transformovaný	1,3	1,42	0,81
	konzervativní	0,44	1,34	0,5
	vyvážený	0,41	4,11	-0,23
	dynamický	0,17	7,02	-1,04
ČSOB Penzijní společnost, a.s.	transformovaný	1,7	1,4	1,17
	konzervativní	0,95	2,68	1,35
	vyvážený	0,71	3,77	3,55
	dynamický	0,67	3,28	7,66
KB Penzijní společnost, a.s.	transformovaný	1,44	1,35	1,16
	konzervativní	0,4	1,3	0,4
	vyvážený	1,1	3,5	1,6
	dynamický	2,2	5,8	1,6
NN Penzijní společnost, a.s.	transformovaný	1,41	1,13	0,88
	konzervativní	0,3	0,6	1,15
	vyvážený			
	dynamický			
Penzijní společnost České pojišťovny a.s.	transformovaný	2,1	1,7	1,36
	konzervativní	2,5	0,9	1
	vyvážený	3,6	2,5	0,5
	dynamický	3,5	1,8	-0,3

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulky 15 a 16 ukazují výsledky výpočtu bazického indexu 2014/2013 respektive 2015/2013. Základním obdobím, tedy obdobím, které slouží za základ srovnávání, je rok 2013 a běžným porovnávaným obdobím je rok 2014 a 2015. Například výsledek u transformovaného fondu Allianz penzijní společnosti, a.s. za 2014/2013 znamená, že měla

v roce 2014 o 3 % lepší výsledek než v roce 2013. Pomlčka u některých společností a fondů značí fakt, že data za období 2013 nebyla k dispozici.

Tabulka 15: Bazické indexy 2014/2013 pro transformované, konzervativní, vyvážené a dynamické fondy jednotlivých penzijních společností

Společnost	t. fond	k. fond	v. fond	d. fond
Allianz penzijní společnost, a.s.	1,03	0,91	1,27	1,58
AXA penzijní společnost a.s.	0,64	5,40	7,20	-
Conseq penzijní společnost a.s.	0,33	2,01	1,47	0,65
Česká spořitelna – penzijní společnost, a.s.	1,09	3,05	10,02	41,29
ČSOB Penzijní společnost, a.s.	0,82	2,82	5,31	4,90
KB Penzijní společnost, a.s.	0,94	3,25	3,18	2,64
NN Penzijní společnost, a.s.	0,80	2,00	-	-
Penzijní společnost České pojišťovny a.s.	0,81	0,36	0,69	0,51

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 16: Bazické indexy 2015/2013 pro transformované, konzervativní, vyvážené a dynamické fondy jednotlivých penzijních společností

Společnost	t. fond	k. fond	v. fond	d. fond
Allianz penzijní společnost, a.s.	0,88	0,85	1,90	2,83
AXA penzijní společnost a.s.	0,47	1,20	-0,40	-
Conseq penzijní společnost a.s.	0,18	0,74	0,18	0,00
Česká spořitelna – penzijní společnost, a.s.	0,62	1,14	-0,56	-6,12
ČSOB Penzijní společnost, a.s.	0,69	1,42	5,00	11,43
KB Penzijní společnost, a.s.	0,81	1,00	1,45	0,73
NN Penzijní společnost, a.s.	0,62	3,83	-	-
Penzijní společnost České pojišťovny a.s.	0,65	0,40	0,14	-0,09

Zdroj: Vlastní zpracování

6.6 Zpracování dotazníkového šetření

V této části práce je jako cíl stanoveno zpracování dotazníkového šetření na téma příspěvků zaměstnavatele na penzijní připojištění. Dotazník je určen pro osoby starší osmnáct let, kterým jejich zaměstnavatel přispívá na penzi. Zaměřuje se na zjištění, ve kterém sektoru a konkrétní sekci hospodářství respondenti pracují. Jak velkou částkou jim zaměstnavatel přispívá na penzijní připojištění. Zda si respondenti sami přispívají na penzijní připojištění. A konečně, kterou penzijní společnost pro spoření využívají.

Dotazníkové šetření probíhalo v elektronické podobě a pro tyto účely bylo využito služby na stránkách www.vyplnto.cz. Daný způsob tvorby dotazníku byl vybrán hlavně kvůli jednoduchosti sestavení, přehlednému a okamžitému vyhodnocování výsledků v podobě grafů, segmentaci respondentů a možnosti zobrazení analýz různých souvislostí a závislostí.

Dotazník obsahoval celkem 8 otázek, uzavřených a polo uzavřených s variantou doplnění vlastní odpovědi, a byl distribuován prostřednictvím sociálních sítí. Zúčastnilo se ho 181 respondentů, z toho 106 bylo relevantních z hlediska dalšího výzkumu, jelikož odpověděli kladně v otázce číslo 1 „Přispívá Vám zaměstnavatel na penzi?“, která byla segmentačního charakteru. V případě negativní odpovědi na první otázku respondent nepokračoval ve výzkumu.

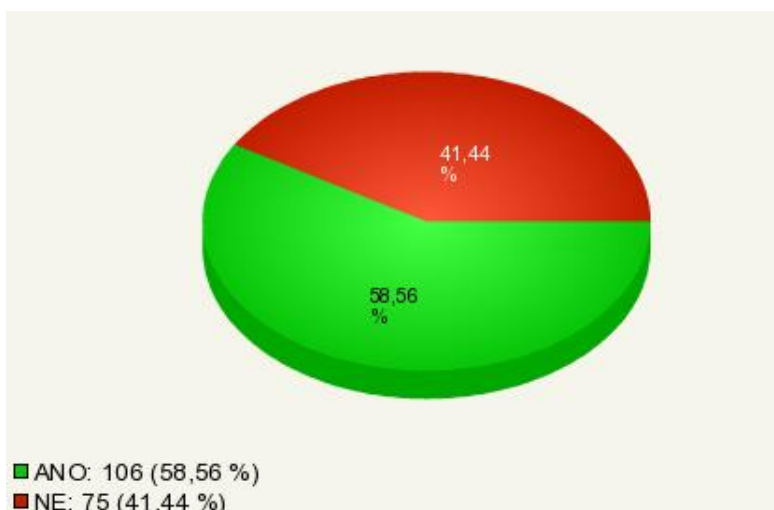
Výsledky výzkumu jsou využity při vyhotovení testů nezávislosti, pomocí kterých jsou vyhodnoceny hypotézy, zda existuje závislost mezi výší příspěvku a segmentem, ve kterém respondenti pracují, a zda hraje roli pracovní zařazení v sektorech na výběru penzijní společnosti.

6.6.1 Grafické výstupy k výsledkům se slovním komentářem

V následující části jsou zobrazeny samotné výsledky dotazníkového šetření, které byly zpracovány pomocí grafů. Od otázky číslo 3 „Ve které sekci jste zaměstnán/a?“ jsou grafická vyjádření pro názornější komparaci a následné využití při ověřování hypotéz uvedeny zvlášť pro soukromý a veřejný sektor. Výstupy z nasbíraných dat jsou dále doplněny o slovní komentář.

Přispívá Vám zaměstnavatel na penzi?

První otázka, jak již bylo zmíněno výše, měla za úkol vyřadit z dalšího průzkumu ty respondenty, kterým zaměstnavatel na penzi nepřispívá. Tedy v případě zaškrtnutí odpovědi „NE“ nebylo možné pokračovat k dalším otázkám. Téměř 60 % účastníků šetření dostává od zaměstnavatele příspěvek na penzijní připojištění.

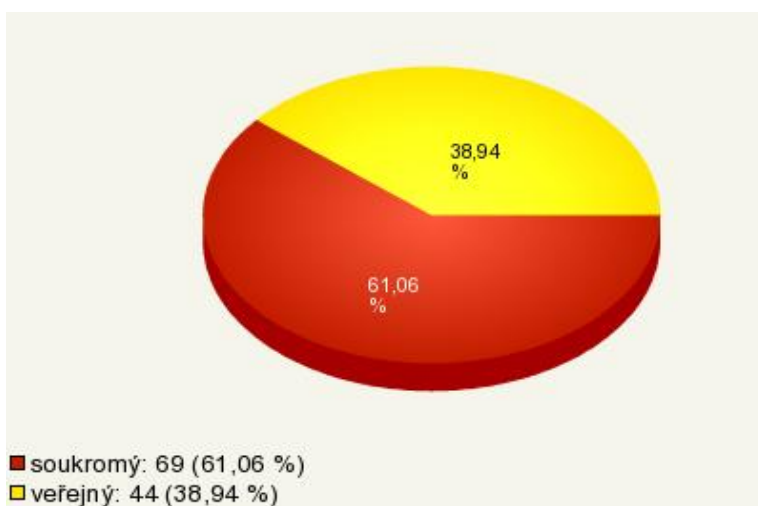

Obrázek 2: Rozdělení respondentů podle toho, zda dostávají příspěvek odzaměstnavatele

Zdroj:⁸⁸

Ve kterém sektoru jste zaměstnán/a?

Druhá otázka byla zaměřena na rozdělení respondentů na dvě skupiny dle segmentu ekonomiky, ve kterém jsou zaměstnáni. Většinu s 61% tvoří respondenti ze soukromého sektoru.

Obrázek 3: Rozdělení respondentů podle toho, ve kterém sektoru jsou zaměstnáni

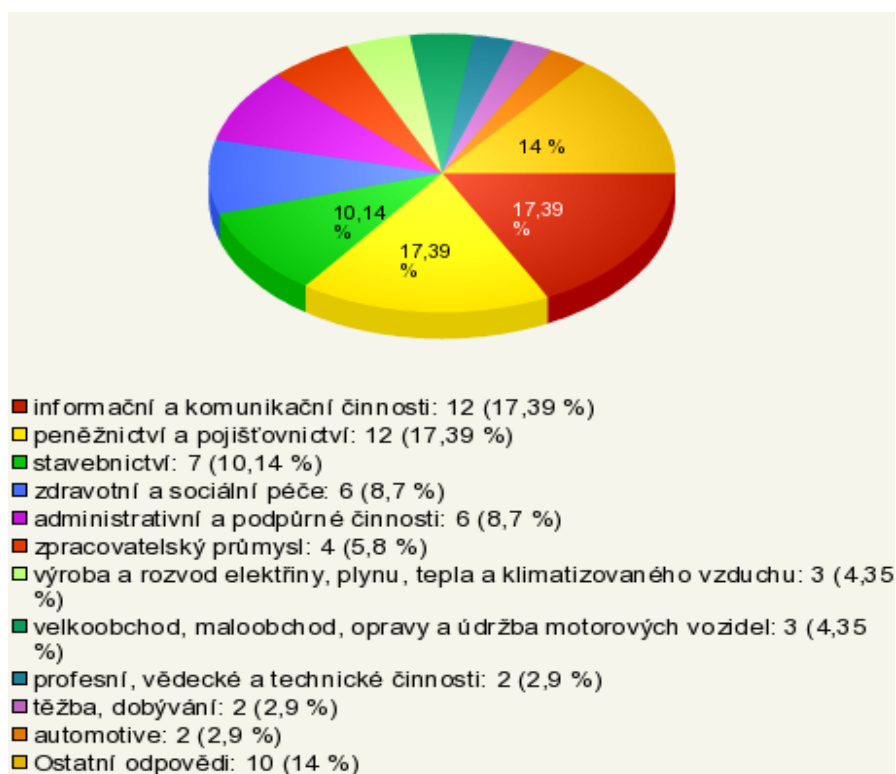
Zdroj:⁸⁹

⁸⁸ Příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění. Průzkum. [online]. [cit. 2017-04-20]. Dostupné z: <https://www.vyplnto.cz/databaze-dotazniku/prispevky-zamestnavatele-na/>

⁸⁹ Příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění. Průzkum. [online]. [cit. 2017-04-20]. Dostupné z: <https://www.vyplnto.cz/databaze-dotazniku/prispevky-zamestnavatele-na/>

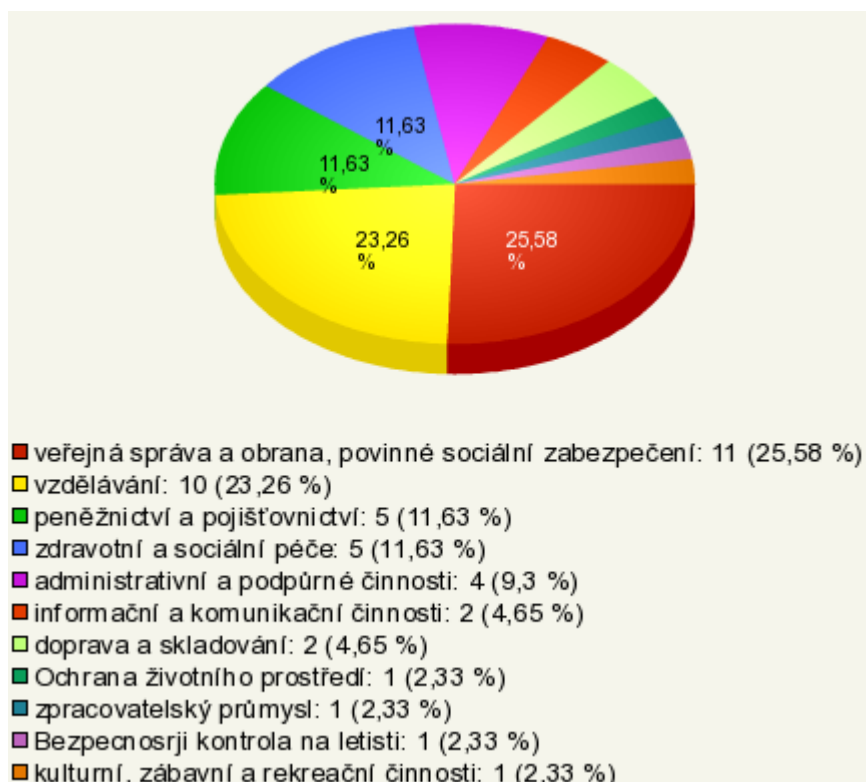
Ve které sekci jste zaměstnán/a?

Třetí otázka měla rozsegmentovat respondenty podle klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE). Od této otázky budou k dispozici vždy dva grafické výsledky a to za soukromý a veřejný sektor samostatně. Je patrné, že v rámci soukromého sektoru jsou nejfrekventovanější informační a komunikační činnosti a peněžnictví a pojišťovnictví. Ve veřejném sektoru je to veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení a vzdělávání.

Obrázek 4: Rozdělení respondentů dle sekcí v soukromém sektoru **Zdroj:**⁹⁰

⁹⁰ Příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění. Průzkum. [online]. [cit. 2017-04-20]. Dostupné z: <https://www.vyplnto.cz/databaze-dotazniku/prispevky-zamestnavatele-na/>

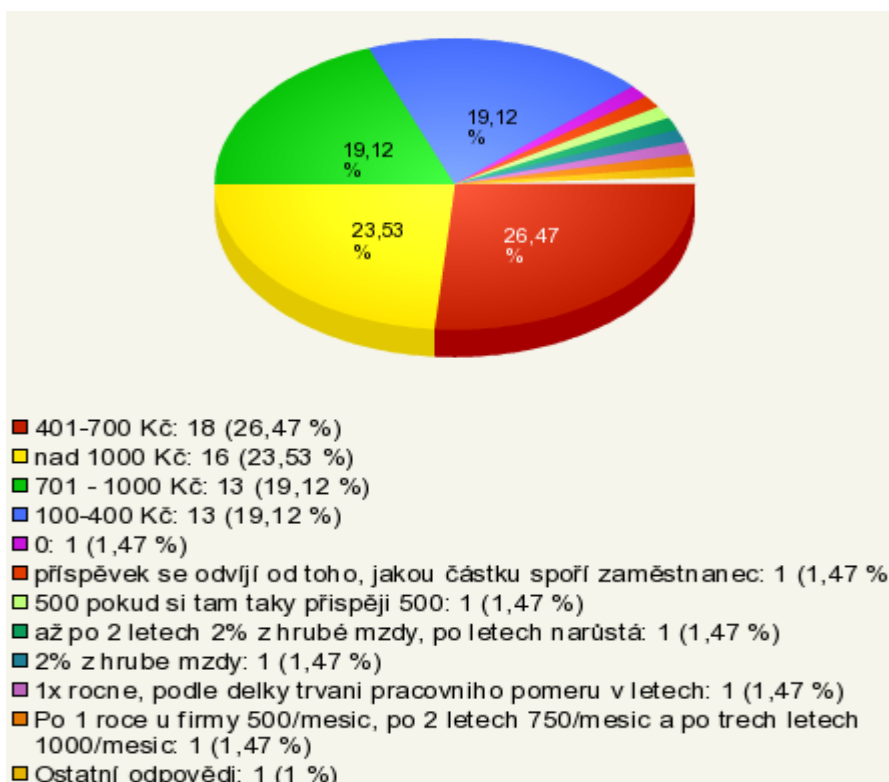

Obrázek 5: Rozdělení respondentů dle секcí ve veřejném сектору **Zdroj:**⁹¹

Jakou částkou Vám zaměstnavatel měsíčně přispívá na penzijní připojištění?

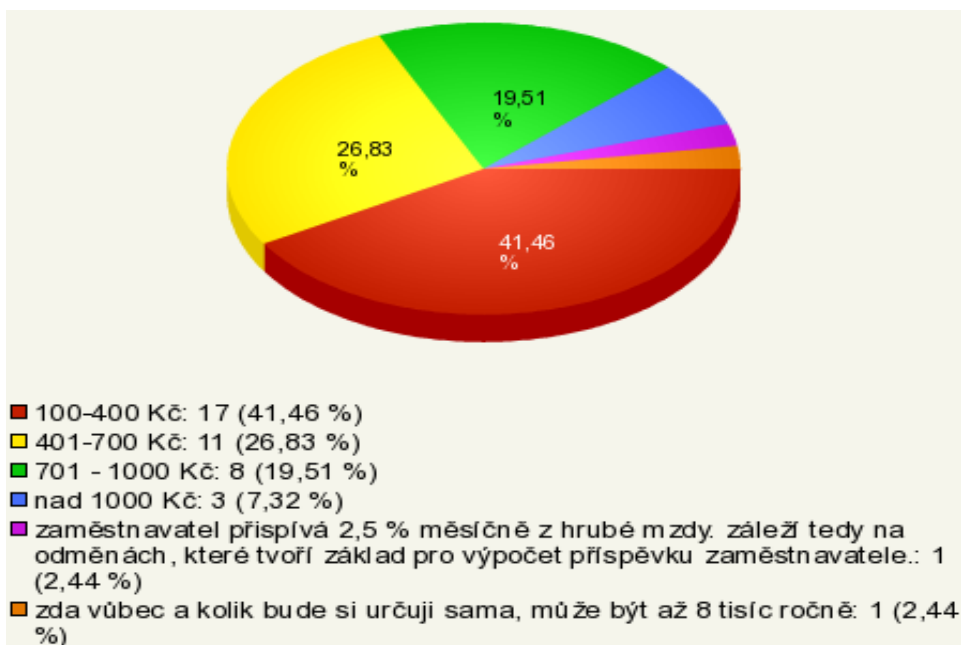
Čtvrtá otázka se týkala konkrétní výše příspěvků na připojištění s možností případně uvést svou vlastní odpověď, pokud nebyl jednoznačně zvolitelný interval výše měsíčních příspěvků. Objevovaly se tak odpovědi na jinou frekvenci přispívání, třeba jedenkrát ročně, ale také na výši příspěvku, například určité procento z hrubé mzdy či taková částka, která bude shodná s výší příspěvku zaměstnance. V soukromém сектору bylo nejčastější rozpětí nad 400 do 700 Kč. Ve veřejném сектору byla nejčastější odpověď 100 až 400 Kč.

⁹¹ *Tamtéž*

Obrázek 6: Výše příspěvků zaměstnavatele
v soukromém sektoru

Zdroj:⁹²

Obrázek 7: Výše příspěvků zaměstnavatele
ve veřejném sektoru

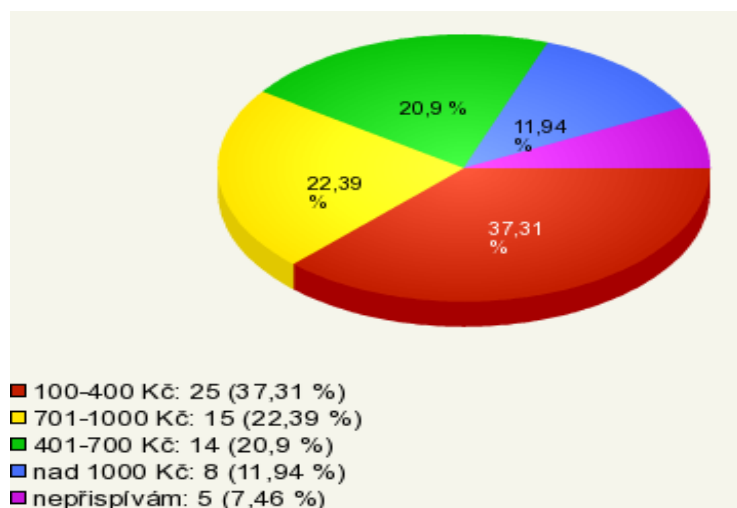
Zdroj:⁹³

⁹² Příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění. Průzkum. [online]. [cit. 2017-04-20]. Dostupné z: <https://www.vyplnto.cz/databaze-dotazniku/prispevky-zamestnavatele-na/>

⁹³ Příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění. Průzkum. [online]. [cit. 2017-04-20]. Dostupné z: <https://www.vyplnto.cz/databaze-dotazniku/prispevky-zamestnavatele-na/>

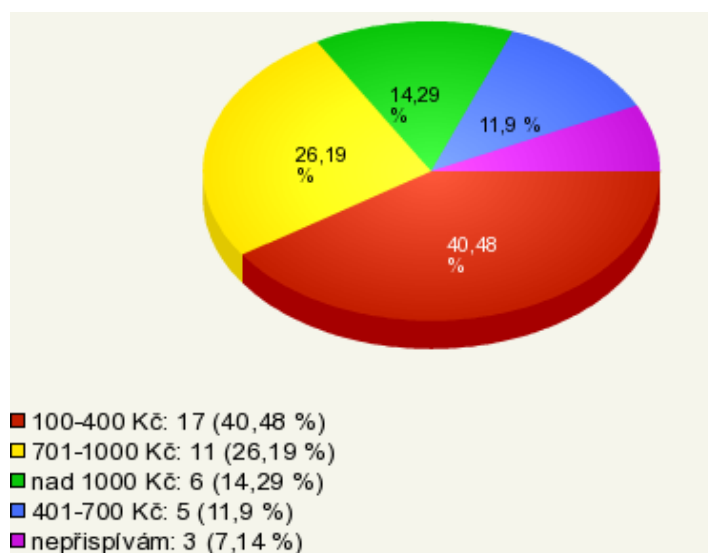
Jakou částkou si měsíčně přispíváte na penzijní připojištění?

Pátá otázka nabízela totožné odpovědi jako otázka čtvrtá. Ukázalo se, že zhruba třetina zkoumaných lidí v soukromém sektoru si spoří částkou z nejnižšího spektra, to je 100 až 400 Kč. Respondenti z veřejného sektoru si sami spoří částkou stejnou jako účastníci výzkumu ze soukromého sektoru.

Obrázek 8: Výše příspěvků respondentů v soukromém sektoru

Zdroj:⁹⁴

Obrázek 9: Výše příspěvků respondentů ve veřejném sektoru

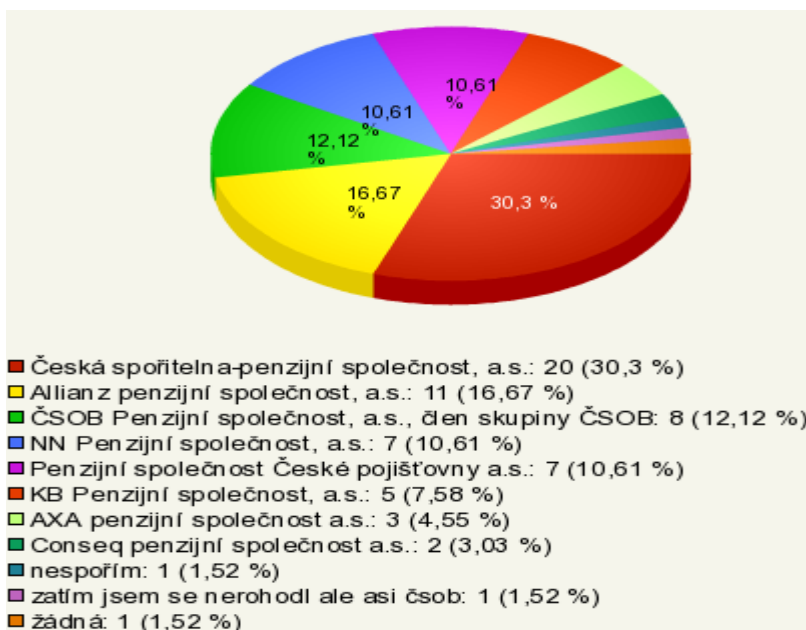
Zdroj:⁹⁵

⁹⁴ Příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění. Průzkum. [online]. [cit. 2017-04-20]. Dostupné z: <https://www.vyplnto.cz/databaze-dotazniku/prispevky-zamestnavatele-na/>

⁹⁵ Tamtéž

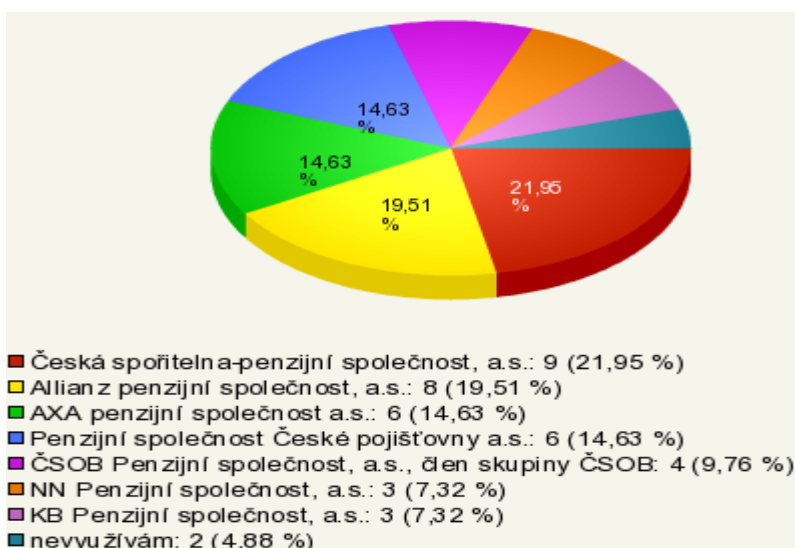
Služby které penzijní společnosti využíváte?

Šestá otázka se zaměřila na společnosti působící na českém trhu s připojištěním a doplňkovým penzijním spořením. Největší důvěru respondentů z obou sektorů budí Česká spořitelna-penzijní společnost, a.s. Nepotvrdila se tak myšlenka, že se klienti penzijních společností při rozhodnutí, který fond zvolit, rozhodují primárně podle výsledků zhodnocení prostředků. Ale i přesto Společnost ČSOB a Allianz, které byly vyhodnoceny z hlediska zhodnocení peněz jako nejlepší, zaujímají přední příčky.

Obrázek 10: Společnosti – soukromý sektor

Zdroj:⁹⁶

Obrázek 11: Společnosti – veřejný sektor

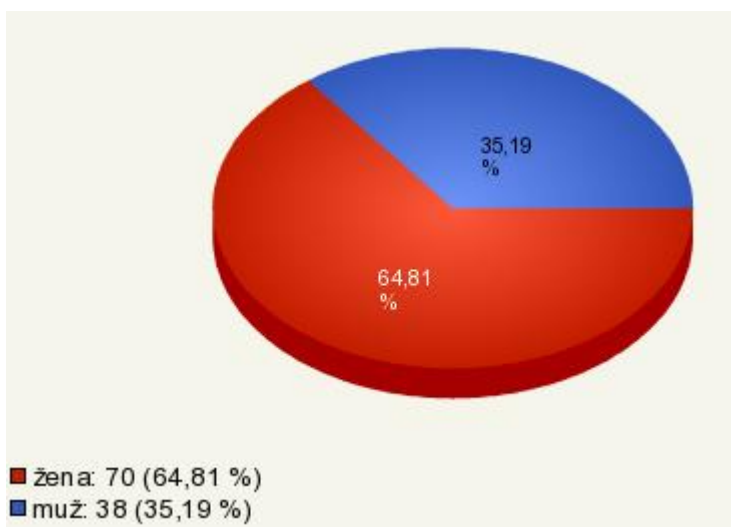
Zdroj:⁹⁷

⁹⁶ Příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění. Průzkum. [online]. [cit. 2017-04-20]. Dostupné z: <https://www.vyplnto.cz/databaze-dotazniku/prispevky-zamestnavatele-na/>

Demografické rozdělení

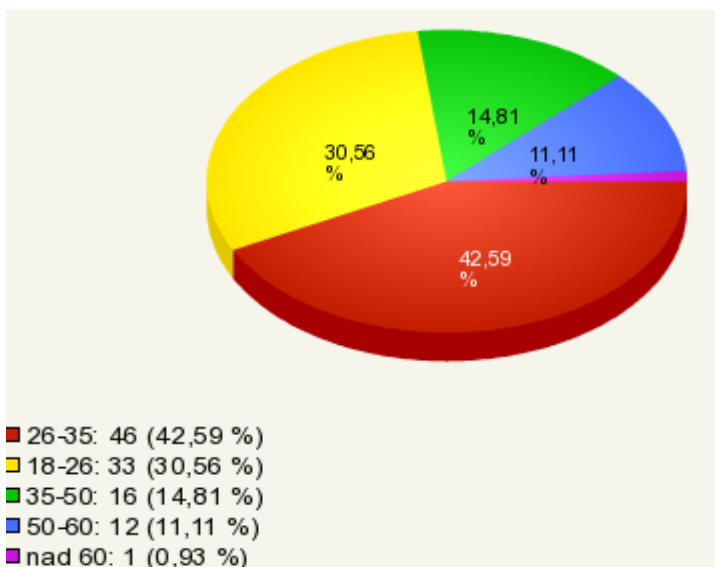
Výsledky z této kategorie budou prezentovány celkově za oba sektory. Poslední dvě otázky byly zaměřené na pohlaví a věk respondentů. Z hlediska rozdělení podle pohlaví bylo mezi respondenty více žen, než mužů. Ženy tvořily 65 % ze všech dotazovaných a muži 35 %.

Nejvíce zastoupenou věkovou kategorií byla 26 – 35 let, druhé místo obsadili respondenti ve věku 18 – 26 let, třetí 35 – 50 let, čtvrté 50 – 60 a jeden respondent dosáhl věku nad 60 let.

Obrázek 12: Rozdělení respondentů podle pohlaví

Zdroj:⁹⁸

Obrázek 13: Rozdělení respondentů podle věku

Zdroj:⁹⁹

⁹⁷ Příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění. Průzkum. [online]. [cit. 2017-04-20]. Dostupné z: <https://www.vyplnto.cz/databaze-dotazniku/prispevky-zamestnavatele-na/>

⁹⁸ Tamtéž

6.6.2 Testy nezávislosti

V rámci vyhodnocení dotazníkového šetření jsou použity také testy nezávislosti dvou jevů pro vyvrácení nebo potvrzení hypotéz ohledně vzájemné závislosti některých odpovědí. První test se týká vysledování možné souvislosti mezi sektorem, ve kterém respondenti pracují, a částkou, kterou zaměstnavatel svým zaměstnancům přispívá na penzijní připojištění či doplňkové penzijní spoření. Druhý test nezávislosti zkoumá hypotézu, zda lze říct, že existuje spojitost mezi veřejným či soukromým sektorem a společností poskytující služby v oblasti penzijního připojištění či doplňkového penzijního spoření.

První hypotéza, kterou potvrdíme nebo vyvrátíme pomocí testu nezávislosti, je ta, zda existuje souvislost mezi ekonomickým sektorem a výší příspěvků zaměstnavatele na penzijní připojištění. Předpoklad je takový, že ve veřejném sektoru je obvykle na spoření přispíváno méně a v soukromém naopak více, a proto by měla určitá závislost existovat.

Odpovědi respondentů z dotazníkového šetření budou využity v testu nezávislosti v kontingenčních tabulkách. Pokud se potvrdí hypotéza H_0 , bude platit fakt, že tuto hypotézu nelze vyvrátit a jevy na sobě nejsou závislé. V případě, že bude platit hypotéza H_1 , bude hypotéza H_0 zamítnuta a platit bude tvrzení, že jevy na sobě jsou závislé. Hladina významnosti alfa je stanovena na výši 0,05. Když hodnota p bude nižší, než je zvolená alfa, bude hypotéza H_0 zamítnuta a naopak.

Z obrázku 14 je patrné, že $p < \alpha$, a proto H_0 **zamítáme**. Závěr: Jelikož je p hodnota nižší než hladina alfa, hypotézu H_0 zamítáme. Podle tohoto testu nezávislosti existuje určitá závislost mezi zaměstnáním ve veřejném či soukromém sektoru a výší příspěvku zaměstnavatele na penzijní připojištění.

⁹⁹ *Příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění*. Průzkum. [online]. [cit. 2017-04-20]. Dostupné z: <https://www.vyplnto.cz/databaze-dotazniku/prispevky-zamestnavatele-na/>

výše příspěvku	veřejný	soukromý	
100-400 Kč	17	13	30
401-700 Kč	12	13	25
701-1000 Kč	8	14	22
nad 1000 Kč	3	16	19
	40	56	96
očekávané četnosti			
	12,5	17,5	
	10,42	14,58	
	9,17	12,83	
	7,92	11,08	
CHITEST (p)	0,03388		
počet st. volnosti (sv)	3		
CHINV testové kritérium	8,678846		

Obrázek 14: Kontingenční tabulka a výsledky testu nezávislosti **Zdroj:** Vlastní zpracování

Druhá hypotéza se zabývá otázkou, zda můžeme tvrdit, že existuje závislost mezi tím, ve kterém sektoru respondent pracuje a volbou penzijní společnosti. Jestli je možné vysledovat například určité stereotypy ve volbě osvědčených společností, pohybujících se na finančním trhu. Obrázek 15 nám ukazuje výsledky druhého šetření. Nastává situace $p > \alpha$, a proto H_0 **nezamítáme**. Jelikož je p hodnota vyšší než hladina alfa, hypotézu H_0 nemůžeme označit za neplatnou. Podle závěrů tohoto testu neexistuje závislost mezi prací pro daný sektor a zvolením penzijní společnosti.

společnosti	veřejný	soukromý	
Česká spořitelna	9	20	29
Allianz	8	11	19
AXA	6	3	9
Česká pojišťovna	6	7	13
ČSOB	4	8	12
NN	3	7	10
KB	3	5	8
Conseq	1	2	3
	40	63	103
očekávané četnosti			
	11,26	17,74	
	7,38	11,62	
	3,50	5,50	
	5,05	7,95	
	4,66	7,34	
	3,88	6,12	
	3,11	4,89	
	1,17	1,83	
CHITEST (p)	0,710791		
počet st. volnosti (sv)	7		
CHINV testové kritérium	4,582252		
kritická hodnota	14,06714		

Obrázek 15: Kontingenční tabulka a výsledky testu nezávislosti **Zdroj:** Vlastní zpracování

Závěr

Třetí pilíř důchodového systému reprezentovaný doplňkovým penzijním spořením a transformovanými fondy (bývalým penzijním připojištěním se státním příspěvkem) představuje významný nástroj pro zajištění občanů na stáří. Po neúspěchu druhého pilíře důchodového systému význam třetího pilíře ještě vzrostl. Vzhledem k očekávanému poklesu státních důchodů vyplácených z prvního pilíře v budoucnu se vláda snaží maximálně podporovat a motivovat občany ve spoření ve třetím pilíři.

Spoření ve třetím pilíři přitom významným způsobem ztraktivňují příspěvky zaměstnavatelů zaměstnancům na doplňkové penzijní spoření či na transformované penzijní připojištění se státním příspěvkem. Příspěvky zaměstnavatelů zaměstnancům jsou výhodné jak pro zaměstnavatele, tak pro samotné zaměstnance. Výhoda pro zaměstnavatele spočívá v daňové uznatelnosti těchto příspěvků v případě, že jsou posílány přímo na účet penzijní společnosti, taktéž příspěvky do limitu 30 000 Kč (na doplňkové penzijní spoření, penzijní připojištění, životní pojištění dohromady) na zaměstnance za rok nepodléhají odvodům na sociální a zdravotní pojištění. Výhoda příspěvků zaměstnavatele zaměstnancům spočívá ve skutečnosti, že z finančních prostředků v podobě příspěvku zaměstnavatele na penzijní připojištění, je-li jejich hodnota nižší než 5 % zdaňovacího základu, nemusí odvádět daň ani odvody na sociální a zdravotní pojištění. Příspěvky zaměstnavatelů zvyšují hodnotu zůstatku na jejich účtu u penzijní společnosti, čímž zaměstnance motivují k ukládání vlastních peněžních prostředků na důchod.

Účelem vzniku doplňkového penzijního spoření bylo odstranit nevýhody penzijního připojištění se státním příspěvkem, zejména pak skutečnost, že nebyl oddělen majetek účastníků a majitelů fondů, dále pak nemožnost výběru investiční strategie, motivovat účastníky k výběru naspořených finančních prostředků prostřednictvím penzí oproti jednorázovému vyrovnání. Snaha o zvýšení motivace samotných účastníků spočívající v jejich vyšší účasti se vláda snaží prostřednictvím navýšení výše možných získaných státních příspěvků a možnosti ještě větších odčitatelných položek na daních z příjmů fyzických osob.

Cílem praktické části bakalářské práce mimo jiné bylo vyhodnotit fondy penzijních společností z hlediska poplatků, nákladů a výnosů a zjistit, která nabídka dává nejvýhodnější podmínky a nejvyšší zhodnocení vkladů účastníků. Prostřednictvím komunikace s jednotlivými penzijními společnostmi byla zjištěna vysoká míra podobnosti nabízených služeb. Od roku 2013, kdy byl oddělen majetek akcionářů společností od vkladů účastníků doplňkového penzijního spoření, v oblasti úplat a poplatků existuje jednotná úprava stanovená

zákonem o doplňkovém penzijním spoření a nedává tak prostor pro různé výše poplatků, jako tomu bylo dříve. Bylo zjištěno, že penzijní společnosti poskytují velmi podobné druhy benefitů, především se jedná o takzvanou garanci, která obdobně jako je tomu u transformovaných fondů, má za splnění podmínek účastníkem fondu zajistit nezáporné zhodnocení vkladů. Většina penzijních společností poskytuje službu daňové optimalizace při výpadech v platbách, aby i tak bylo dosaženo největšího možného daňového odpočtu.

Všechny penzijní společnosti využívají takzvanou strategii životního cyklu, která představuje řešení, jenž se přizpůsobuje věku účastníka a počtu let zbývajících do důchodu. Peníze jsou postupně investovány v různých poměrech do rozdílných fondů, od dynamického v počátcích spoření až po konzervativní před odchodem do důchodu. Strategie spočívá v postupném snižování rizikovosti investic s blížícím se rokem odchodu do důchodu.

Hlavním faktorem pro rozhodnutí o nejvýhodnějších penzijních společnostech na trhu bylo průměrné zhodnocení vkladů účastníků doplňkového penzijního spoření. Na základě výsledků průměrného zhodnocení byly vyhodnoceny Allianz penzijní společnost, a.s. a ČSOB Penzijní společnost, a.s. jako jedny z nejvhodnějších společností pro dobrovolné spoření na důchod. Allianz penzijní společnost, a.s. získala prvenství v rámci vyváženého a dynamického účastnického fondu a třetí místo v rámci konzervativního fondu. ČSOB Penzijní společnost, a.s. skončila první v rámci konzervativního typu spoření a třetí u ostatních typů fondů.

V rámci bakalářské práce bylo zpracováno dotazníkové šetření na téma příspěvků zaměstnavatele na penzijní připojištění. Dotazník se dotýkal otázek typu, ve kterém sektoru a konkrétní sekci hospodářství respondenti pracují. Jak velkou částkou jim zaměstnavatel přispívá na penzijní připojištění, zda si respondenti sami přispívají na penzijní připojištění nebo kterou penzijní společnost pro spoření využívají. Grafické výstupy poté měly připravit základ pro testování hypotéz pomocí testů nezávislosti v kontingenčních tabulkách, proto byly konfrontovány odpovědi respondentů pracujících ve veřejném sektoru s reakcemi účastníků průzkumu ze soukromého sektoru. Pravděpodobně nejpodnětnější otázkou byla ta, která se dotýkala volby penzijní společnosti. U obou sektorů byla zvolena jako nejčastější Penzijní společnost České pojišťovny, a.s. Nepotvrdilo se tak, že při výběru penzijní společnosti hraje největší úlohu aktuální trend a zhodnocení, kterého společnosti dosahují, ale spíše konzervatismus a důraz na dlouhodobou tradici dané společnosti na českém trhu.

Poslední částí práce bylo ověření hypotéz. U testované hypotézy o vztahu ekonomického segmentu a výběru penzijní společnosti byla zjištěna nezávislost mezi těmito jevy. Druhý test nezávislosti zkoumal spojitost mezi výší příspěvku a segmentem, ve kterém respondenti pracují. Bylo dokázáno, že tyto dva jevy jsou závislé. Dalo by se tedy

říct, že v soukromém sektoru se pohybují příspěvky na penzijní připojištění na vyšší úrovni než ve veřejném sektoru. Je to dáno pravděpodobně flexibilnějším přístupem soukromých firem k benefitům, ale i větší intenzitou finančních příspěvků v souvislosti s mimo mzdovými odměnami. Naproti tomu veřejný sektor zaujímající rigidnější postoj k výhodám mimo plat obvykle nemusí ani penzijní připojištění či doplňkové penzijní spoření zprostředkovávat nebo přispívá malé částky.

Seznam literatury

Knižní zdroje

- ARNOLDOVÁ, A. *Sociální zabezpečení I*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3724-9.
- BRYCHTA, I., HAJŠMANOVÁ, M., KAMENÍK, P. *Tabulky a informace pro daně a podnikání*. Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-772-0.
- CIPRA, Tomáš. *Finanční a pojistné vzorce*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2006, 376 s. ISBN 80-247-1633-X.
- CIPRA, Tomáš. *Penze. Kvantitativní přístup*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 409 s. ISBN 978-80-86929-87-3.
- CIPRA, Tomáš. *Pojistná matematika: teorie a praxe*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, c2006, 411 s. ISBN 80-869-2911-6.
- DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3. vyd. - přeprac. Praha: Ekopress, c2009, 224 s. ISBN 978-80-86929-51-4.
- Dvořák, T., Eliáš, K., Havel, B. *Zákon o penzijním připojištění – komentář*. Praha: Linde, 2001, 321 s. ISBN 80-7201-294-0
- FILIP, M., Pospíšil, R. *Finanční poradenství: Co s tou penzí*. 1. vyd. Praha: Institut pro finanční poradenství, 2013, 128 s. ISBN 978-80-905457-0-0
- LOUŽEK, M. *Důchodová reforma*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2612-3.
- LUKÁŠ, Robert. *Doplňkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce*. Úvaly: Systemia, 2013, 137 s. ISBN 978-80-260-3892-4
- REJNUŠ, O. *Finanční trhy*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-3671-6.
- RUBEŠ, L. *Doplňkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce*. Úvaly: Systemia, c2013. ISBN 978-80-260-3892-4.
- RYTÍŘOVÁ, L. *Důchodový systém v České republice*. Olomouc: ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-821-5.
- SYROVÝ, P., TYL, T. *Osobní finance: 2. aktualizované vydání – řízení financí pro každého*.
- SYROVÝ, Petr. *Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě*. Praha: Grada, 2015, 152 s. ISBN 978-80-247-4479-7
- ŠULC, J. *Penzijní připojištění*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha : Grada, 2004, 196 s. ISBN 80-247-0772-1.

Elektronické zdroje

BLAHOVÁ, R. *Penzijní připojištění a soukromé životní pojištění – daňový a účetní pohled* [online]. 28. května 2014 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/penzijni-pripojisteni-a-soukrome-zivotni-pojisteni/>

BOHDALOVÁ, M. *Benefity: příspěvek zaměstnavatele na penzijní připojištění a soukromé životní pojištění* [online], 18. Května 2015 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.uctovani.net/clanek.php?t=Benefity-prispevek-zamestnavatele-na-penzijni-pripojisteni-a-soukrome-zivotni-pojisteni&idc=203>

ČTK © 2016. *Penzijní fondy připsaly klientům výnosy od 1,35 do 1,7 %* [online]. 4. 5. 2015 [cit. 2016-02-28]. ISSN: 1213-4996. Dostupné z: <http://www.financninoviny.cz/zpravy/penzijni-fondy-pripsaly-klientum-vynosy-od-1-35-do-1-7-/1212292>

Dávky penzijního připojištění (transformovaný fond) [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/penzijni-pripojisteni/abeceda-penzijniho-pripojisteni/davky-penzijniho-pripojisteni/>

Důvodová zpráva k zavedení 2. pilíře [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: http://ipodpora.odborny.info/soubory/dms/wysiwyg_uploads/169954643f27ff68/uploads/110608duvodo4a.pdf

ESAP s.r.o. © 2012. *Příspěvek zaměstnavatele na penzijní připojištění a na soukromé životní pojištění* [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.danovetipy.cz/clanky/detail/nezdanovane-prijmy-zamestnance-benefity-40>

Finanční správa © 2013 – 2016. *Aktuálně k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2015* [online]. 11. 1. 2016 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-prijmu/dotazy-a-odpovedi/dan-z-prijmu-fyzickych-osob/aktualne-k-dani-z-prijmu-fyzickych-osob-za-zdanovaci-obdobi-2015-7005>

Hlavní principy pokračování důchodové reformy [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/10660/principy_v2.pdf

KB penzijní společnost, a.s. © 2016. *Co je transformovaný fond* [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.kbps.cz/transformovany-fond2/co-je-transformovany-fond/>

MARFA, a.s. © 1999-2016. *Raiffeisen končí se spořením na důchod. Klienty převede k pojišťovně* [online]. 4. března 2014 [cit. 2016-02-28]. Dostupné z: http://ekonomika.idnes.cz/raiffeisen-penzijni-spolecnost-konci-s-druhym-pilirem-pgd-/ekonomika.aspx?c=A140304_142242_ekonomika_spi

MFČR © 2005-2013. *Informace o tzv. předdůchodech* [online]. 28. 1. 2013 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/penzijni-sluzby-a-systemy/iii-pilir-doplňkove-penzijni-sporeni-a-p>

MPSV. *Vláda schválila návrh I. etapy důchodové reformy* [online]. 11. února 2008. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/5107>

Peníze.CZ © 2000 – 2016. *Zaměstnavatelé si lžou z daní odečíst vyšší příspěvky na penzijko a životní pojištění. Přidají Vám?* [online]. 24. Ledna 2013 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: http://www.penize.cz/diskuze/248729-zamestnavatele-si-muzou-z-dani-odecist-vyssi-prispevky-na-penzijko-a-zivotni-pojisteni-pridaji-vam#comment_177161. ISSN 1213-2217

Penzijní společnost České pojišťovny © 2012. *Výhody doplňkového penzijního spoření zaměstnanců* [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.pfcp.cz/o-nas/pro-zamestnavatele/vyhody.html>

Příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění. Průzkum. [online]. [cit. 2017-04-20]. Dostupné z: <https://www.vyplnto.cz/databaze-dotazniku/prispevky-zamestnavatele-na/>

RUSNOK, J. *Úvodní slovo prezidenta APF ČR*. 2012 [cit. 2016-02-28]. Dostupné z: http://www.apfcr.cz/publikace/2011/cz_verze.html

SOVOVÁ, E. *Penzijní spoření se od ledna 2016 změní, přináší podstatné novinky* [online]. 18. prosince 2015 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: http://finance.idnes.cz/penzijni-sporeni-a-novinky-platne-od-ledna-2016-fn5-/penze.aspx?c=A151217_123435_penze_sov

Státní příspěvek [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/penzijni-pripojisteni/abeceda-penzijniho-pripojisteni/statni-prispevek-penzijniho-pripojisteni/>

STORMWARE s.r.o. © 2012. *Penzijní připojištění a soukromé životní pojištění – daňový a účetní pohled* [online]. 28. května 2014 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/penzijni-pripojisteni-a-soukrome-zivotni-pojisteni/>

ŠÍDLO, D. *Náklady penzijních fondů* [online]. 12. října 2006 [2016-02-28]. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/naklady-penzijnich-fondu/#ixzz44p5hrS7M>

Vláda ČR © 2009-2016. *Aktuální stav II. etapy důchodové reformy* [online]. 1. července 2008 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/aktualni-stav-ii--etapy-duchodove-reformy-37372/>

ZÁMEČNÍK, P. *Poplatky penzijních společností: Zákon stanovil latku* [online]. 13. února 2013 [cit. 2016-02-28]. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/poplatky-penzijnich-spolecnosti-zakon-stanovil-latku/#ixzz44o5FOFfc>

Závěrečná zpráva PES, 2011, s. 6 in LOUŽEK, M. *Důchodová reforma*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2612-3, s. 57

Zákony

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění

Zákon č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření

Zákon č. 397/2012 Sb., o pojistném na důchodové spoření

Zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření

Zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem

Zákon č. 286/1992 Sb., o daních z příjmu

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění

Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění

Zákon č. 376/2015 Sb. o ukončení důchodového spoření

Přílohy

č. 1 Dotazník

1. Přispívá Vám zaměstnavatel na penzi?

☒ ANO ☐ NE

2. Ve kterém sektoru jste zaměstnán/a?

☐ veřejný ☐ soukromý

3. Ve které sekci jste zaměstnán/a?

- ☐ zemědělství, lesnictví, rybářství
- ☐ těžba, dobývání
- ☐ zpracovatelský průmysl
- ☐ výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu
- ☐ zásobování vodou, činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi
- ☐ stavebnictví
- ☐ velkoobchod, maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel
- ☐ doprava a skladování
- ☐ ubytování, stravování a pohostinství
- ☐ informační a komunikační činnosti
- ☐ peněžnictví a pojišťovnictví
- ☐ profesní, vědecké a technické činnosti
- ☐ administrativní a podpůrné činnosti
- ☐ veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení
- ☐ vzdělávání
- ☐ zdravotní a sociální péče
- ☐ kulturní, zábavní a rekreační činnosti
- ☐ jiná

4. Jak velkou částkou Vám zaměstnavatel měsíčně přispívá na penzijní připojištění či doplňkové penzijní spoření?

☐ 100-400 Kč ☐ 401-700 Kč ☐ 701 - 1000 Kč ☐ nad 1000 Kč

☐ jiná (příspěvek není vyplácen měsíčně)

5. Jak velkou částkou si měsíčně přispíváte na penzijní připojištění či doplňkové penzijní spoření?

☐ nepřispívám ☐ 100-400 Kč ☐ 401-700 Kč ☐ 701-1000 Kč ☐ nad 1000 Kč

6. Služby které penzijní společnosti využíváte?

- ☐ Allianz penzijní společnost, a.s.
☐ AXA penzijní společnost a.s.
☒ Conseq penzijní společnost a.s.
☐ Česká spořitelna-penzijní společnost, a.s.
☐ ČSOB Penzijní společnost, a.s., člen skupiny ČSOB
☐ KB Penzijní společnost, a.s.
☐ NN Penzijní společnost, a.s.
☐ Penzijní společnost České pojišťovny a.s.
☐ jiná

7. Jste?

☐ muž ☐ žena

8. Do jaké věkové skupiny patříte?

☐ 18-26 ☐ 26-35 ☐ 35-50 ☐ 50-60 ☐ nad 60